

SECUNDUS REGUM,

Toinen Samuelin Kirja

Josa nämät cappalet ovat :

I. **D**inga Dawid murhetti Sauli ja Jonathani / tule Judan Cuningari ja woitta Abnerin / cap. 1. 2. Abner tule Dawidin tygö / cuinga hän ja Jhoseph tapetan : ja Dawid tule coco Israelin Cuningari / cap. 3. 4. 5. Anda Arkin tuoda Jerusalemijn / ja saa lupauksen Salomost ja Christurest / cap. 6. 7. soei ja suurest menesty : ofseca Mephi Jhosephille Jonathanin pojalle laupiuden : pilcatan Zanonilda / Ammonin lasten Cuningalda / cap. 8. 9. 10.

II. Dawidin huorudest Vrtanemännän causa / ja mitä rangaistust Jumala hänelle ilmoitti Nathanin kautta / cap. 11. 12. Cuinga Ammon häwäis sisarens ja sentähden cuoliari lyötiin Absolomilda : Absolomin asian sowittamisest Cuningan tykönä / cap. 13. 14. hänen capinafians Jsäns wastan ja lopustans / cuinga myös Dawid tuli waldacundaan jällens / cap. 13. 14. 15. 20. asti. Gibeoniterin caipaurest Saulin huonetta wastan / ja Philisterein sodast / cap. 21.

III. Dawidin kätös wirrest ja wjmeisist sanoist / hänen parhait Sangareistans : synnistäns / Canssan lukemisest / ja mitä widzaus sijtä seurais / cap. 22. 23. 24.

Ta on täsä kirjas Dawidin Historia / hänen waldacundans algusta / listi hänen cuolemaans.

Dawid hallidat
Hebronis
Jerusalemis

40. ajastaica.
7. ajastaica / 6. Cuncaurta.
33. ajastaica. 2. Sam 5: 5.

I. LUCU.

Nä nuorucainen / Amalechiterin poica ilmoitti Dawidille Saulin cuoleman / ja runnusta hänen cappaunens / v. 1. Dawid itke Sauli ja Jonathani / v. 11. anda nuorucaisen tappa / v. 13. teke waltuswirren heidän cuolemafians / ylistä heidän menestyfians sodas / ja heidän suloiist ja jaloa hallimustans / v. 17.

Saulin cuoleman jalken / cosca Dawid oli palainnut Amalechiterin tapost / oli hän Zillagis cauri päiwä. Gadzo / colmandena päiwänä tuli yri mies Saulin leirist / rewdisthyllä waatteilla / ja mulda hänen pääns

päällä. Ja cuin hän tuli Dawidin tygö / langeis hän maahan ja cumarfi. Dawid sanoi hänelle : cistas tulet ? hän sanoi : minä olen paennut Israelin leirist. Dawid sanoi hänelle : sanos minulle / mitä siellä on tapahturnut ? hän wastais : wäki on paennut sodast ja paljo wäke on tapettu / ja Saul on myös cuollut / ja hänen poicans Jonathan.

Dawid sanoi sille nuorucaiselle joca näitä ilmoitti : mistäs tiedät Saulin ja hänen poicans Jonathanin cuollerit ? Nuoru-

Nuorucaisen ilmoitti Dawidille Saulin cuoleman.

cainen sanoi: minä tulin tapaturmasti Gilboan vuorelle / ja cadzo / Saul oli langennut omaan leihäseens / ja rattat ja hervois-
miehet ajoit händä taca. Ja sitteduin hän käänsi hänens / ja näki minun ja cudzui tygöns / ja minä sanoin: täsä minä olen.
Hän sanoi: cucas olet? minä vastaisin: minä olen Amalechiteri. Ja hän sanoi minulle: tules minun tygöni ja tapa minua: sillä minä ahdistetan corwin / ja minun hengen on wiela coconainen minus. Nyn minä menin hänen tygöns ja tapoin hänen: sillä minä tiesin / ettei hän olis cuitengan sen langemisen jälken elänyt. Ja minä oin cruumun hänen päästans ja käsirengat hänen kädestäns / ja toin ne tänne staulle minun Herralleni.
Silloin tartui David waatteisijns ja rewais ne / nyn myös jocamies cuin hänen cansans oli. Ja surit / ja itit / ja paastoist ehtosen asti / Saulin ja hänen poicans Jonathanin tähden / ja HERran Ganssan tähden / ja Israelin huonen tähden / että ne miecan cautta langennet olit.

DA David sanoi nuorucaiselle / joca näitä ilmoitti: custas olet? hän sanoi: minä olen muucalaisen Amalechiterin poica.
David sanoi hänelle: mires peljännyt laste sinun kättäs / ja tappa HERran woidellua? Ja David sanoi yhdelle hänen nuorista miehistäns: tule tänne ja lyö händä. Ja hän löi hänen cuoliari. Nyn sanoi David hänelle: sinun weres olcon sinun pääs päälle: sillä sinun suus on todistanut idze sinuas wastan / ja sanonut: minä olen HERran woidellun tappanut.
DA David walitti tämän walituksen Saulin ja Jonathanin hänen poicans tähden. Ja käski opetta Judan lapsia joudzeen / cadzo / se on kirjoitettu hurscasten kirjias. Israelin jaloimmat orwat sinun cuculoillas surmatut / cuinga Sangarit orwat langennet?

Alkät sanoco sitä Gathis / alkät myös ilmoittaco Aschalonin catuilla / ettei Philisteerein tyttäret iloidzis / eikä ymbärinsleickamattomain tyttäret riemuidzis.
Te Gilboan vuoret / alkön tulco caste eilä sade teidän päällä / alkön myös olco pelot / joista ylönmysuhri tule: sillä siellä on wäkerwitten kilpi lyöty maahan / Saulin kilpi / njncuin ei hän oliscan ollut öhyllä woideltu.

Jonathanin joudzi ei harhailut / ja Saulin miecka ei ollut tyhjä tapettuun werestä / ja Sangarein libawudesta.
Saul ja Jonathan suloiset ja rackat eläisäns / ei ole myös cuollesansackan eroitetut / liuckammat cuin cotca / ja wäkerwemmat cuin Lejonit.
Te Israelin tyttäret itekät Saulia / joca teidän waatetti rosinpunaisilla corjast / ja caunisti teidän waatten cullaisilla caunisturilla.
Cuinga Sangarit orwat langennet so-
das? Jonathan on myös tapettu sinun cuculoillas.
Minä suren suurest sinun tähtes welhen Jonathan / sinä olit minulle suuri racas / sinun rackaudes oli suurempi minulle cuin waimoin rackaus.
Cuinga orwat Sangarit langennet / ja sotaaset tullet pois?
Des. 18. Joudzeen) Se on ollut wirren nimi / njncuin monicahdoilla wirsillä nimet orwat.

II. Lucu.

David woidellan Hebronis Judan Cuningari / v. 1. Eijtä Zaberem asuwita Saulin hautamisen edest / v. 4. Abner teke Isboserhin Saulin pojain Israelin Cuningari / v. 8. soti Joabi Davidin sodain päämiestä wastan / ja woitetan / v. 12. Asahel pistetän cuoliari ajaisans Abneriä taca / v. 18. Abner ano rauha / v. 24. Joab lacla sotimast ja cufin mene costans / v. 30.

Sitteduin nämät olit tapahuneet / Eijhyi David HERralle sanoden: Menengö minä yhtengän Judan kaupungeist? Ja HERra sanoi hänelle: mene. David sanoi: cuhunga? Hän sanoi: Hebronin. Nyn David meni ja cari hänen emändätans / Abinoam Jesreeliteri / ja Abigail Nabalain emändä Carmelist. Nyn myös miehet jotca olit hänen cansans / wei David myötans jocaidzen huoneinens. Ja he asuit Hebronin Caupungeis. Ja Judan miehet tulit ja woitelit siellä Davidin Judan huonen Cuningari.

Ja cotca Davidille ilmoitettin Zaberem miehet Gileadis haudannen Saulin: Lähetti hän heille sanan / ja andoi sanoa heille: sumatut oletta te HERralda / että te tämän laupiuden teitte Saulille teidän Herrallen / ja oletta haudannet hänen. Nyn tehkön HERra teille laupiuden ja totuuden / ja minä teen myös teille hywä / että te tämän teitte. Wahwistacat siis teidän käten / ja okat wäkerwät: sillä teidän Herran Saul

on cu-

Psal. 104:
15.David an-
da tappa
hänen.Davidin
walitus-
wirsi Saul
list ja Jo-
nathanist.Davidin
rackaus
Jonathanin
tygö.
1. Sam. 18.David te-
ki he se-
ra-
le / ja mene
hebronin.David
Judan Cu-
ningas.
1. Reg. 31:
11.
A. M. 2891.
A. A. C.
1080.

Isboseth
Israelin
kuninkas
cari ajajit
ca.

Abner ja
Joab coh-
tamat toi-
nen toisens.

Abner pa-
rene Davi-
din palve-
toita.

Abner pistä
Asahelin
cuoliari.
2. Sam. 3:
27.

on cuollut / ja Judan huone on myös minun
vovdellut hänellens Cuningari.

8 **D**etta Abner Nerin poica / Saulin so-
9 dan päämies / otti Isbosethin Saulin
10 pojan / ja vei hänen Mahanaimin / Ja aset-
ti hänen Gileadin / Assurin / Jesreelin / E-
phraimin / Ben Jaminin ja caiken Israelin
11 Cuningari. Ja Isboseth Saulin poica oli
neljänkymmenen ajastacainen / cosca hän tu-
li Israelin Cuningari / ja hallidzi cari aja-
stacica / mutta Judan huone piti Davidin
12 cansa. Ja se aica cum David oli Hebronis
Judan huonen Cuningasna / oli seidzemen
ajastacica ja cuusi Cuncautta.

12 **J**A Abner Nerin poica meni Isbosethin
Saulin pojan palvelioitten cansa Ma-
13 hanaimista Gibeonin. Ja Joab Zeru Jan
poica meni Davidin palveliain cansa / ja he
cobtaisit toinen toisens Gibeonin lammicon
tykönä / ja seisoi toinen toistans vastan / nä-
mät tällä puolella / ja toiset toisella puolella
14 lammickota. Ja Abner sanoi Joabille : no-
sean nuorucaiset meidän eteem leikidzeman.
15 Joab sanoi : tehkän nijn. Nijn he nousit ja
kävit caritoistakymmendä Ben Jaminin lu-
gusta Isbosethin Saulin pojan puolelda / ja
caritoistakymmendä Davidin palvelioista
16 edes. Ja jocainen heistä otti toinen toisens
kynni caulast / ja pistit mieckans kylkin / ja
langeisit toinen toisens cansa maahan. Sit-
tä endzutan se paicka Heltath Hazurim / joca
17 on Gibeonis. Ja sangen cova sota nousi
sinä päivänä / mutta Abner ja Israelin mie-
het lyötin Davidin palvelioilda tacaperin.

18 **J**A colme Zeru Jan poica olit siellä / Jo-
ab / Abisai ja Asahel / mutta Asahel oli
nopia juoremän / nijn cum medzävuohi ke-
19 dolla. Hän ajoi Abneri taca / ja ei poikennut
oikialle eikä wasemalle puolelle ajamast Ab-
20 neri taca. Nijn Abner cadzoi taans / ja sa-
noi : etkös ole Asahel ? hän sanoi : olen.
21 Ja Abner sanoi : pakene minun tyköäni oi-
kialle eli wasemalle puolelle / ja käsitä sinulles
nyxi noista nuorucaisist / ja ota sen ase. Mut-
22 ta Asahel ei luopunut hänestä. Nijn Abner
taas puhui Asahelille : pakene minun tacani /
miris tahdot minua lyömän sinuas ? ja cuin-
ga minä sritte tobdiin nosta caswoni Joabin
sinun weljes edes.
23 **M**utta ei hän paennut. Mutta Abner
pisti händä tacammaisella puolella keihästä
hänzen wadzaans / nijn että keihäs käwi taca

ulos / ja hän langeis siihen ja cuoli hänen e-
teens. Ja jocainen / cum siihen paickaan tu-
li / cusa Asahel cuollun oli / seisatti siihen.

Detta Joab ja Abisai ajoit Abneri taca
24 siihenasti cum päivä lassti. Ja cosca
he tulit Amman cuculalle / joca on Giabn
tykönä / Gibeonin corwen tiellä. Silloin
25 tulit Ben Jaminin lapset Abnerin taca co-
coon / ja cocoisit idzens yhteen jouckoon / ja
seisatit mäen cuculalle.

Ja Abner huusi Joabi / ja sanoi : pitäkö
26 miecan syömän ilmau lackamata ? etkös tie-
dä että sittä tule enämbi catterut ? cuinga
caurwan et sinä tahdo sanoa Canssalle / et-
tä he lackaisit wainomast heidän weljesans ?
27 Joab wastais : nijn totta cum Jumala elä /
jos sinä olisit tänäpäin huomeneltain nijn sa-
nonut / nijn olis Canssa tänäpäin jo warhain
lacainnet wainomast cumin heidän weljesans.
28 Ja Joab puhalsi wastitorween / ja caicki
Canssa seisatti alallans / ja ei enä ajanet Is-
raeli taca / eikä myös enämbi sotinet.

Detta Abner ja hänen miehens käwit
29 caiken nösen laktialla kedolla / ja menit
Jordanin ylidze / waelisit caiken Bithronin
läpidze / ja tulit Mahanaimin.

Ja Joab käänsi idzens Abneristä / ja co-
30 cois caiken Canssan / ja sinä puuttui Davi-
din palvelioista yhderäntoistakymmendä
miestä / ja Asahel. Mutta Davidin pal-
31 weliat olit lyönet Ben Jaminilda / ja nystä
miehistä joca olit Abnerin cansa / colme sata
ja cuusikymmendä miestä. Ja he otit Asa-
32 helin ja hautaisit Bethlehemin hänen Isäns
hautaan. Ja Joab käwi miehinens caiken
sen yön / ja tuli päivän waljetes Hebronin.

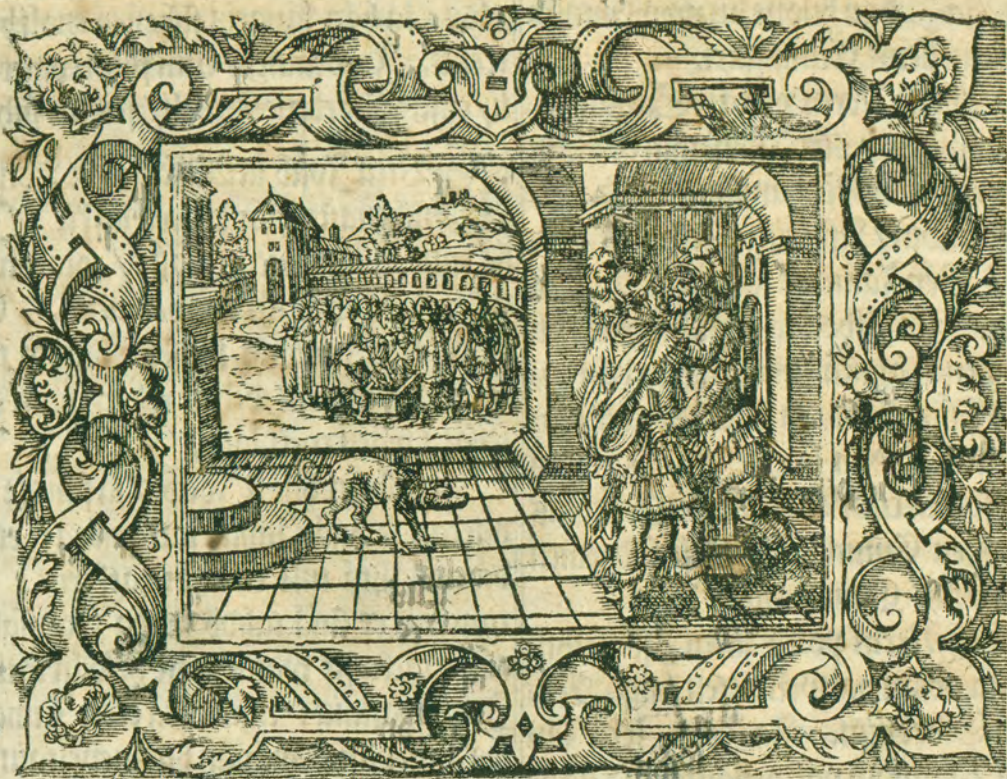
Joab lacka
sotimast.

Verf. 11. Seidzemen ajastacica) Nimittän / Saulin cuole-
masti / v. 16. Heltath Hazurim) on Sangarten oša.

III. Lucu.

Davidille syndy Hebronis cuusi poica / v. 2. Isbo-
seth puhui Abnerille Isäns jalcawaimosta / v. 6. Ab-
ner wihastu / luopu Isbosethist Davidin tygö / wie hänelle
h. nen emändäns Bethalin jällens / v. 8. täändä caiken
Israelin Davidin tygö / ule hänen tygöns Hebronin /
v. 17. lyödän cuoliari Joabilda Asahelin tahden / v. 22.
David sadatta Joabi / tke Abnerita / tunnusta idzens
wiattomayi Abnerin cuolemaan / v. 31.

JA pikkällinen sota oli Saulin ja
Davidin huonen waithella / mut-
ta David caswoi ja menesti /
ja Saulin huone häwis ja wa-
heni.

Davidin
lapsen He-
bronis.
II. Par. 3:1

2 **Q**uoniam Davidille syndyi Hebronis lapsia /
hänen esikoisens oli Amnon Abinoa-
3 mist tytär Jesreelitist. Toinen Chileab Abi-
gailist Nabalin emännäst / joca oli Carme-
list. Colmas Absalom Maachan poica
Thalmain kuningan tyttären Gessurist.
4 Neljäs Adonia Hagithin poica. Viides
5 Saphat ja Abithaku poica. Kuudes Je-
thream Eglast Davidin emännäst. Nämät
synnyit Davidille hebronis.
6 **E**tsä sota Davidin ja Saulin huonen
7 huonetta. Ja Saulilla oli yksi jalcauwaimo /
Rizpa nimellä Aian tytär. Ja Ishobeth
sanoi Abnerille: mikis macat minun Isäni
8 jalcauwaimon cansa? Nijn Abner wihastui
suurest Ishobethin sanoista / ja sanoi: olengo
9 minä coiran pää / joca Judat waistan tein
laupiuden sinun Isäs Saulin huonelle ja
hänen weljullens ja ystäwullens / ja en ole an-
10 danut sinua Davidin kēsijn / ja sinä soimat
minua tänöpan waimon tähden / pahante-
11 kiäri? Jumala tehkön Abnerin cansa sen ja
sen / jos en minä tee / njncuin HERRA on
12 wannonut Davidille. Että minä otan
kuningan waldacunnan Saulin huonest
pois / ja ylönän Davidin istuimen Israe-
lin ja Judan ylidzen / Danist BerSeban
11 asti. Ja ei hän taitanut händä enämbi wa-
stata yhtän sana / sillä hän pelkäis händä.
12 **Q**uoniam Abner lähetti sanan edelläns Davi-
dille / sanoden: kenengä maä oma on?
ja sanoi: tee lyttos minun cansani / ja cadzo-
minun käten on sinun cansas / käändämän

caicke Israeli sinun tygös. Hän sanoi: oi-
kein / minä teen lyton sinun cansas / mitta
yhtä anon minä sinulda / ettes tule minun
näkywini ennen cuäns tuot Michalin Sau-
lin tyttären minun tygöni / tullesas cadzo-
man minun caswojani.

13 **Q**uoniam Abner myös David sanan Ishobethille
14 Saulin pojalle / ja andoi hänelle sanoa:
anna minulle minun emändän Michal / jon-
ga minä kihlaisin minulleni sadalla Philiste-
rein esinahalla. Ishobeth lähetti matcaan
15 ja andoi hänen otetta miehensä Paltielil-
dä Saulin pojalta pois. Ja hänen miehens
16 meni hänen cansans / ja itki hänen jälisäns
haman Bahurimin asti. Nijn sanoi Abner
hänelle: palaja ja mene matcaas. Ja hän
palais.

17 **Q**uoniam Abner puhui Israelin wanhimmille /
ja sanoi: te olette jo caurwan aica halan-
net Davidit teidän kuningaren / Nijn teh-
18 kät nyt se: sillä HERRA on sanonut Da-
widist: minä wopadan minun Canssani
Israelin minun palweliani Davidin käden
cautta Philisterein kädest / ja caickein heidän
19 wiholistens kädest. Puhui myös Abner
Ben Jaminin corwain cuullen / ja meni
myös puhuman Davidin corwille Hebro-
nijn caickia cuin Israelille ja caickelle Ben-
Jaminin huonelle kelpais.

20 **Q**uoniam Abner tuli Davidin tygö Hebro-
nijn / ja carikymmendä miestä hänen can-
sans / teki David heille pidon. Ja Abner
21 sanoi Davidille: minä nousen ja menen co-
cocoman caiken Israelin minun Herrani

Quinn

Abner luopu
Ishobethilla
Davidin tygö
Hebronis.

Michal tu-
le Davi-
din tygö
kätens.
I. Sam. 18
27.

Abner pu-
hui Israelin
wanhimmi-
le Davi-
dist.

Abner tuli
Davidin
tygö He-
bronijn.

Guningan tygö / että he tekisit lydon sinun cansas / ja sinä olisit Guningas nyncuin sinun sielus halaja. Nyn David päästi Abnerin menemän rauhas.

22 **U** cadzo / Davidin palweliat ja Joab tulit sotawäen tykö / ja toit cansans sinun saalin / mutta Abner ei ollut silloin Davidin tykönä Hebronis / waanhän oli päästännyt hänen menemän rauhas.

23 **C**osca Joab ja caicki sotajoueko olit tulleet sanottin hänelle : Abner Nerin poica on tullut Guningan tygö / ja hän on päästännyt hänen rauhas menemän. Nyn meni Joab

24 **G**uningan tygö / ja sanoi : mitäs tehnyt olet cadzo / Abner on tullut sinun tygös / mitäs olet hänestä / Abner on tullut sinun tygös / mitäs olet hänestä / Etkös tunne Abneri Nerin poica? hän on tullut sinua pettämän / tiedustellarens sinun ulos ja sisälle käymistäs / ja coetellarens mitäs teet.

26 **U** cosca Joab läxi Davidin tykö / lähetti hän sanan Abnerin perän / että he toisit hänen Borhasirast / ja ei David sitä mitän tietännyt. Cosca Abner tuli Hebronin jällens / wei Joab hänen keskelle porttia

27 **U** pubutellarens händä erinans / ja pisti siellä händä wadzaan / nyn että hän cuoli / hänen weliens Afahelin weren tähden. Cosca David nämät sai tietä / sanoi hän : minä olen wiatoin ja minun waldacundan Heran edes tjancaicisest / Abnerin Nerin pojan wera.

28 **M**utta tulcon se Joabin pään päälle / ja caiken hänen Isans huonen / ja älkön puuttuco Joabin huones se jolla juoru ja spitali on / ja joca sawalla kän ja miecalla caatu / ja jolda leipä puuttu. Janain tapoit

29 **J**oab ja hänen weliens Abisai Abnerin / että hän löi cuoliari Afahelin heidän weliens / so das Gibeonin tykönä.

30 **M**utta David sanoi Joabille ja caikelle Canssalle joca olit hänen cansans : rewäistät teidän waatten ricki / ja puettacat teidän säleillä / ja parucat Abnerin tähden. Ja

31 **G**uningas käwi paarein peräs. Cosca he hautaisit Abnerin Hebronis / corgotti Guningas änen ja itki Abnerin haudan tykönä / itki myös caicki Canssa. Ja Guningas walitti Abnerita / ja sanoi : Abner ei ole cuollut / nyncuin tyhänä cuole : Sinun lätes ei ollet sidotut / sinun jalcas ei ollet rautacableis : sinä olet caatunut / nyncuin se joca pahantekian edes lange. Ja Canssa itkit

32 **U**ielä enämmin händä.

33 **U**ielä enämmin händä.

34 **U**ielä enämmin händä.

35 **U**ielä enämmin händä.

36 **U**ielä enämmin händä.

37 **U**ielä enämmin händä.

38 **U**ielä enämmin händä.

39 **U**ielä enämmin händä.

I V. Lucu.

Uielä enämmin händä.

Uielä enämmin händä.

Uielä enämmin händä.

Uielä enämmin händä.

Uielä enämmin händä.

Uielä enämmin händä.

Uielä enämmin händä.

Uielä enämmin händä.

Uielä enämmin händä.

Joab piltä Abnerin cuoliari. 1. Reg. 1:23.

David murhatti Abneri ja tad Paarein peräs.

Baena ja Rechob Isbosethin palweliat.

Mephiboseth Jonathanin poica.

Isbosethin tapetan omilda palweliois dans.

8 kedon tien cautta coco sen yhsen. Ja cannoit
Ishosethin pään Davidille, joca oli Hebronis / ja sanoit Cuningalle: cadzos / täsä on
Ishosethin Saulin pojan pää sinun riholi-
ses / joca sinun sielus perän seisoit. Ja
HERRA on tänäpän costanut Saulille ja
hänen siemenellens minun Herrani Cuning-
gan puolest.

9 Nijn vastais David / ja sanoit heille:
nijn totta cuin HERRA elä / joca minun sie-
luni on wapahthanut kaikesta surusta. Se
cuin minulle ilmoitti / ja sanoit: Saul on
cuollut / ja luuli hänen hysväxi sanansaatta-
jari / sen minä otin kynnin ja tapoin Ziflagis /
jolle minun piti andaman sanansaattajan
11 palean. Ja nämät jumalattomat miehet o-
vat tappanet hurjean miehen hänen huone-
sans ja omas vuotesans. Etkö siis minun
pidäis waatiman hänen wertans teidän ká-
destän / ja ottaman teitä pois maan päälä:
12 Ja David käski nuorucaisians / ja he tapoit
heidän / ja haekaisit kádet ja jalat poickt / ja ri-
pustit heidän lammicon tygö Hebronis.
Mutta Ishosethin pään he otit ja hautaisit
Abnerin hautaan Hebronin.

Verf. 11. Hurjean miehen) Davidin edes taist hän wia-
toin olla: sillä ei David enämbätä anonut walducunnasi cuin
hänelle tuli / eli Jumala tahdoi anda hänelle / 1. Sam. 26: 10. Hän
oli myös tappantens edes wiatoin / jotta piti waijeleman hänen
hengens: sillä he olit hänen palweliains. Wuti a Jumalan edes
oli hän wicapäa / ettei hän tyronyt Jumalan säändän / joca Da-
widin walinnut oli. Tunga myös Caussa oli walinnut. Ja
waicta hän tämän ttesi / 2. Sam 3: 9. ja 17. tahdoi hän cuicengin
wätiwallalla hallita / sentähden sat hän surtian lopun.

V. Lucu.

David woidellan coco Israelin Cuningaxi Hebronis /
v. 1. mene Jerusalemin ja aja Jebuserit pois / woitta
linnan / rakenda sen ja asu siinä / v. 6. saa Tyrin Cuning-
galda puita ja wircamiehiä rakendamán hänellens huone-
netta: otta usiammat waimot: hänelle syndy yrikoista
kymmendä poica Jerusalemis / v. 11. Philisterit cuulewat
Davidin Cuningaxi / menewät caxi kerta soiaan händä
wastan / waan hän hajotta ja lyö heidän / v. 20.

1 **D**A caickt Israelin suucunda tulit
Davidin tygö Hebronin / ja sa-
noit: cadzos / sinun luis ja libas
2 me olem. Ja aina ennen cosca
Saul oli meidän Cuningam / sinä johdatit
Israelin ulos ja sisälle / ja HERRA on sinulle
sanonut: sinun pitä minun Canssan Israelin
3 warjeleman / ja Israelin päämiehen ole-
man. Ja caickt Canssan wanhimmat Israe-
list tulit Cuningan tygö Hebronin / ja Cu-
ningas teli heidän cansans lqton HERRAN
4 edes Hebronis / ja he woitelit Davidin Is-
raelin Cuningaxi. Ja David oli colmen-

kymmenen ajastatcainen tullesans Cuninga-
xi / ja hän hallidzi neljäkymmendä ajastatca,
Hebronis hän hallidzi Judat seitsemen
5 wuotta ja cuusi cuicautta / mutta Jerusale-
mis hän hallidzi caicke Israelin ja Judat col-
me neljäkymmendä wuotta.

6 **J**A Cuningas meni miestens cansa Je-
rusalemin Jebuseriä wastan / joca
maalla asuit. Ja he sanoit Davidille: ei
sinun pidä tänne tuleman / waan sokiat ja
7 onduwat pitä sinun ajaman täälä ulos (ja
he ajattelit / ettei Davidin pitännyt sinne tu-
8 leman) Mutta David woitti Zionin lin-
nan / se on Davidin Caupungin. Ja sinä
päiwänä sanoit David: jos jocu lyö Jebu-
serit / ja tarttu heidän rästansalaisiin / ja lyö
9 sokiat ja onduwat / joita Davidin sielu wiba
(hänen pitä pään ja i. limmäisen olemán) josta heillä on
sananlasku: ei yhtän sokiata ja onduwata
päästetä huoneeseen. Ja David asui linnas /
10 ja cudzui sen Davidin Caupungin / ja Da-
wid rakensi sen ymbärins / Mällosta ja sisäl-
lisen puolen. Ja David menestyi ja enän-
dhi / ja HERRA Jumala Zebaoth oli hänen
cansans.

11 **J**in Hiram Tyrin Cuningas lähetti
Sanan Davidille / ja Gedrin puita / ja
puuseppiä / ja seinäsiwein haekaita. Ja he
rakensit Davidille huonen. Ja David
12 ymmärsti HERRAN hänen wahwistaneri
Israelin Cuningaxi / ja corgottaneri hänen
Cuningalisen walducundans / hänen Cans-
sans Israelin tähden.

13 **J**in David otti Jerusalemist wiela u-
siambita jalcawainoja ja emänditä /
sittectuin hän tuli Hebronist. Ja David
14 siitti wiela poikia ja tyttäritä. Ja nämät
orwat heidän nimens / joca hänelle Jerusale-
mis synnyit: Sammua / Sobab / Nathan /
15 Salomo. Zebhar / Elisua / Nepheg / Ja-
16 phia. Elisama / Eliada / Eliphalec.

17 **J**A cosca Philisterit cuulit Davidin
woidelluxi Israelin Cuningaxi / nousit
he caickt edzimän Davidi. Ja cuin Da-
wid sen ymmärsti / nijn hän meni linnaan.
18 Mutta Philisterit tulit ja sioitit idzens Ra-
19 phaimin lagoon. Ja David kysyi HERR-
ralle / sanoden: menengö minä Philisteriä
wastan / ja annatcos heitä minun káteeni?
Ja HERRA sanoit Davidille: mene hättä
wastan / minä annan Philisterit sinun käsiss.
20 Ja David tuli Baal Prazimyn / ja löi hei-

David
hallidze He-
bronis seit-
zemen aja-
stata / ja
cuusi Cuni-
gautta Je-
rusalemis
colme nel-
jäkymm-
mendä aja-
stata.
3. Reg. 2: 11.
1. Par. 30:
27.

David aja
Jebuserit
Jerusale-
mist pois.
Iolu. 15: 6.

Hiram Ty-
rin Cuning-
gas.
1. Par. 14: 7.

Davidin
pojat.
1. Par. 31: 5.

David löi
Philisterit.
1. Par. 14: 8.
Ela. 28: 2.

dän

David
rangaise
Ishosethin
sappajat.

David co-
co Israelin
Cuningas.
A. M. 2898.
A. A. C.
1073.

21 dän siinä / ja sano: HEKra on minun vi-
 holiseni eroittanut minun edestän / niñcuin
 wesi ercane toinen toifestans / siitä cudzutan
 22 se paicka BaalPrazim. Ja he idetit sūhen
 heidän epäjumalans / mutta Dawid ja hä-
 nen wäkens otit ne pois.
 23 JA Philisterit wiela nousit ja sioitit id-
 zens Rephaimin laron. Niñ Da-
 wid kysyi HEKralle / ja hän wastais : ei
 sinun pida menemän alas / mutta tule taca
 24 heidän ymbärins / ettäs tulet heitä wastan
 ficunapuiden cobdalla. Ja cuins cuulet fi-
 cunapuun ladwat cahisewan / niñ culje :
 25 sillä HEKra on silloin lähtenyt ulos sinun
 etees / yhmän Philisterein sotajouckoa. Da-
 wid teki niñcuin HEKra oli hänelle käste-
 nyt / ja löi Philisterit hamasta Gebast / sūhen-
 asti cuin Gasertin tullan.

*Verf. 6. Sotiat ja onduwat) Nämät sotiat ja onduwat
 owat ollet heidän epäjumalans curwat / jotta he owat pannelt
 muurein päälle Dawidi wastan / niñcuin warjeloita / jotta hei-
 tä olisit warjelleet. v. 20. BaalPrazimijn) Baal cudzutan isän-
 närti eli mieheri : Perez on rewäisemys eli eroitus / sentähden
 piti tämä paicka BaalPrazim cudzuttaman / se on miehen
 eroitus / että Philisterit sillä hajotettin / ja toinen toifestan s
 eroitettin.*

VI. Luku.

Dawid coco colmekymmendä tuhatta nuorta miestä /
 ja tuo Arkin Gibeast / v. 1. HEKra lyö Vsan et-
 tä hän satui Arkin / Dawid murheitti eikä tohdi wiela
 Arkia corians wiedä / waan wie ObedEdomin tygö-
 jonga HEKra sinna / v. 6. Dawid sen cuultians an-
 da tuoda Arkin Dawidin Caupungijn / uhrilla / leikillä /
 hyppillä / v. 12. Michal Saulin tytär cadzo hänen ylö-
 että hän paljasti idzens Canssan näkywis / v. 20.

1 **W**A Dawid taas cocois caicki wa-
 2 litut miehet Israelist colmekym-
 mendä tuhatta. Ja nousi / ja
 3 meni / ja caicki Canssa jotta hänen
 tykönsä olit Judan asuwaisit / tuoman
 sielä Jumalan Arkia / joca cudzutan
 HEKran Zebaothin nimi / cuin asu Cheru-
 4 bimin päällä. Ja he panit Jumalan Ar-
 5 kin oden waunun päälle / ja toit hänen Abi-
 Nadabin huonest joca asui Gibeas. Mutta
 6 Vsa ja Abio AbiNadabin pojat ajoit sitä
 otta waunua. Ja Cosca he ajoit Jumalan
 Arkin cansa AbiNadabin huonest joca asui
 7 Gibeas / ja Abio kätwi Arkin edellä. Niñ
 Dawid soitti ja caicki Israelin huone
 HEKran edes caickinäsillä hongaisilla
 candeleilla / harpuilla / psaltareilla / trum-
 builla / culemsilla ja cimbeleilla.

8 JA cosca he tulit Nahonin rüheen / otti
 9 Vsa Jumalan Arkin ja piteli sitä / sillä
 härjät menit siwuiin tietä. Silloin HEK-
 10 ran wiha julmistui Vsan päälle / ja Jumala

löi hänen siinä maahan hänen tyhyndens
 tähden / niñ että hän cuoli Jumalan Arkin
 tykönsä. Silloin tuli Dawid murhelliseri et-
 8 tä HEKran niñ rewäis Vsan / ja cudzui sen
 paican Perez Vsa / tähän päiwän asti. Ja
 9 Dawid pelkäis HEKra sinä päiwänä / ja
 10 sano: cuinga HEKran Arki tule minun
 tyköni? Ja ei tahtonut anda tuoda sitä Da-
 11 widin Caupungijn hänen tyköns / waan sal-
 lei cannetta ObedEdomin Gathiterin hu-
 neseen. Ja cosca HEKran Arki wiyroyi
 12 colme cuucautta ObedEdomin sen Gathite-
 rin huones / sinna HEKra hänen ja caiken
 hänen huonens.

13 JA se oli sanottu Cuningas Dawidille /
 14 että HEKra oli sumannut ObedE-
 15 domin huonen / ja caiken mitä hänellä oli /
 Jumalan Arkin tähden. Niñ meni hän ja
 toi Jumalan Arkin ObedEdomin huonest /
 Dawidin Caupungijn ilolla. Ja cosca he
 16 olit joutunet cuusi askeletta HEKran Ar-
 17 kin cansa / niñ uhrattin härkä ja libawa lam-
 18 mas. Ja Dawid tandzais caikella woimal-
 la HEKran edes / ja hän oli waatetettu
 19 länaisella pääliswaattella. Ja Dawid
 ja caicki Israelin Canssa / toit HEKran
 Arkin riemulla ja Basunoilla.

20 JA cosca HEKran Arki joudui Dawi-
 21 din Caupungijn / cadzoi Michal Saulin
 tytär acunast / ja näki Cuningas Dawidin
 hyppäwän ja tandzawan HEKran edes /
 ja hän cadzoi hänen ylöns sydämesäns. Co-
 22 sca he cannoit HEKran Arkin sisälle / pa-
 23 nit he sen siällens käskelle maja / cuin Da-
 wid oli hänelle rakendanut. Ja Dawid
 24 uhrais polttouhria ja kytosuhria HEK-
 25 ran edes. Ja cosca Dawid oli uhran-
 nut polttouhria ja kytosuhria / sinna hän
 Canssan HEKran Zebaothin nimeen. Ja
 26 jacoit caikelle Canssalle ja caikelle Israelin
 seuracunnalle / miehille ja waimoille / jocaid-
 27 zelle kysän leipä / ja cappalen liba / ja mitan
 28 woina / sitte meni caicki Canssa matcaans /
 jocainen huoneseens.

29 JA cosca Dawid taas tuli sumaman
 30 huonettans / meni Michal Saulin ty-
 31 tär händä wastan / ja sano: cuinga jalo on
 ollut Israelin Cuningas tänäpän / joca on
 idzens paljastanut hänen palwelians pi-
 32 cain edes / niñcuin instat ihmiset paljasta-
 33 wat heidäns. Mutta Dawid sanoit Micha-
 34 lille : minä tahdon soitta HEKran edes / jo-

1. Par. 13:10. Num. 4:15 19.

Perez Vsa.

ObedE. dom.

Dawid hyppä Ar- kin edellä.

1. Par. 16.2.

Michal cadzo Da- widin ylöns.

Dawid tuo Arkin Zebaothin. 1. Par. 13:5.

1. Sam. 7:1. A.M. 2900. ommiten.

HEKra lyö Vsan.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

Ja minun walinnut on pikemmin kuin sinun
Isäis ja caiken hänen huonens/ ja on kasse-
nyt minun olla HERRAN Kanssan Israelin
päämiehenä. Ja minä tahdon vielä hal-
wembi olla ja nöyrä minun silmäin edes/ ja
minä cunniotetan nyden pöccain cansa toi-
stas puhunut olet. Ja Michalilla Saulin
tyttärellä ei ollut yhtän lasta hänen cuolema
päiwäns asti.

VII. Lucu.

David tahto raketa HERRalle huonen / v. 1. mutta
jumala estä hänen Nathaniin kautta / v. 4. Waan
hänen jälkensä lupa Jumala herättä hänen siemenestäs
joca on rakendapa huonen / ja wahwista hänen walda-
cundans ia Davidin istuimen ijancatckisest / v. 8. jon-
gatahden David HERRasuurest ylistä / rucoillen/ että
hän sen ajallans muistais ja tähtäis / v. 17.

A cosa Cuningas istui huone-
sans / ja HERRa oli hänelle an-
danut lewon caikilda hänen wi-
holisildans / ymbäristöidä. Sa-
noi Cuningas Nathan Prophetalle : cad-
zo / minä asun Cedripuises huones / ja HER-
ran Arcki asi waatetten alla. Nathan sanoi
Cuningalle : mene ja tee caieki mitä sydäme-
säs on : sillä HERRa on sinun cansas.

Mutta yöllä tuli HERRAN sana Na-
than Prophetan tygö / joca sanoi : Mene ja
sano minun palwelialleni Davidille : Näin
sano HERRa : sinäkö minulle huonen ra-
kennat asuareni ? Sillä en minä ole asunut
yhdesäkän huones siitä päiwästä / jona minä
Israelin lapset johdatin Egyptist / tähän
päiwään / waan minä olen waeldanut Za-
bernacelis ja majois. Cubunga ikänäns minä
caiekein Israelin lasten cansa waelsin / olengo
minä ikänäns puhunut jongun cansa Israe-
lin sugust / jolle minä olen kassennyt caita
minun Kanssani / ja sanonut : miret te ole
minulle rakendaneet Cedripuista huonetta?

Sano siis nyt minun palwelialleni Da-
widille : Näin sano HERRa Zebaoth : mi-
nä olen sinun ottanut lamburista minun
Kanssani Israelin päämieheri. Ja minä olen
sinun cansas ollut / cusa ikänäns sinä olet
käynyt / ja olen häwittänyt caieki sinun wi-
holises sinun edestäs / ja olen sinulle andanut
suuren nimen / nyden suurtein nimein jäl-
ken maan päällä. Ja minä asetin Israelille
minun Kanssallen sian / ja istutan hänen sijnä
asuman / ettei hän enämbi cullkiana olis / ja
jumalattomat ei pida händä enämbi nyin-

11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

cuin ennen waitwaman. Ja siitä päiwästä
jona minä asetin Duomarin Israelille mi-
nun Kanssalleni / annoin minä sinulle lewon
caikilda sinun wihamiehildäs. Ja HERRa
ilmoittaa sinulle / että HERRa sinulle huo-
nen tehdä tahto.

Sittecuin sinun aicas on täy-
tetty / ja sinä lewät Isäis can-
sa / herätän minä sinun siemenes
sinunjälkēs / joca sinun ruumi-
stas tulewa on / ja minä wahwi-
stan hänen waldacundans. Ja
hän rakenda minun nimelleni
huonen / ja minä wahwistan hä-
nen Cuningalisen waldacundans
istuimen ijancatckisest. Minä olen
hänen Isäns / ja hän on minun
poican : cosa hän paha teke / rangaisen
minä händä ihmisen widzalla / ja ihmisten la-
sten haarwoilla. Waan minun laupiuden
ei pida hänest eritämän / nyneuin minä sen
Saulilda eritin / jonga minä otin sinun ede-
stäs pois. Mutta sinun huones ja sinun
Cuningalinen waldacundas on pöyrytä si-
nun edesäs ijancatckisest / ja sinun istuimes
wahwistetän ijancatckisest.

Osea Nathan oli sanonut caieki nämät
sanat Davidille / ja caiken tämän näyn-
tuli Cuningas David HERRAN eteen /
ja sanoi : cuca olen minä HERRa / HERRa :
ja mikä on minun huonen / että sinun tä-
hän saa ttanut olet ? Ja olet sen wähäri lu-
kenut. HERRa / HERRa / mutta olet
myös puhunut sinun palwelias huonelle
caucaisist astoist ja tämä on ihmisen tapa / jo-
ca on HERRa Jumala. Ja mitä David
enä sinun cansas puhut sillä sinä tunnet si-
nun palwelias / HERRa / HERRa. Si-
nun sanas tähden / ja sinun sydämes jälken /
olet sinä HERRa nämät suuret asiat teh-
nyt / ilmoittares sinun palwelialles.

Sentähden olet sinä suurest ylistetty
HERRa Jumala : sillä ei yhtän ole sinun
wertas / ja ei ole yhtän Jumalata paidzi si-
nuu / caiken sen jälken / cuin me olem corwil-
lam cuillet. Sillä cuca Kanssa on maan
päällä / nyneuin sinun Kanssas Israel ?

jonga

David
tahto raketa
HERRalle
huonen.
1. Par. 17:1.

Nathan.

1. Reg. 16:
11.
Pfal. 78:70.

Christus
luwatan
Davidille.

3. Reg. 5:5.
3. Reg. 6:12
4. Reg. 8:19
1. Par. 2:27-10

Pfal. 89:27:
20.

14 Hebr. 1:5.

David
olistä Juu-
malata.
1. Par. 18:17

1. Par. 18:10

23 Deut. 4:7

24 JONGATAHDEN Jumala on mennyt wapah-
taman händä Ganssarens/ ja tekemän idjel-
lens nimen ja sencaltaisia suuria ja hirmui-
sia asioita maan päällä sinun Ganssas edes/
25 JONGAS sinulles Egyptist wapadit/ paca-
nain ja heidän jumalittens seast. Ja sinä olet
wahwistanut sinulles Israelin sinun Gans-
sares tjancaickisest / ja sinä HERRa olet hei-
dän Jumalarens tullut.

25 Nyn wahwista sijs HERRa Jumala se-
sana tjancaickisest/ JONGAS palweliastas ja
hänen huonestans puhunut olet / ja tee nijn
26 cuis puhunut olet. Nyn sinun nimes tu-
le suurexi tjancaickisest/ että sanotan: HERRa
Zebaoth on Israelin Jumala / ja sinun
palwelias Dawidin huone on pshwäinen
27 sinun edesäs. Sillä sinä HERRa Zebaoth
Israelin Jumala olet awannut sinun pal-
welias corwat/ ja sanonut: minä rakennan
sinulle huonen / sentähden löysi sinun palwe-
28 lias sydämesäns / että hän tämän rucouren
sinun tygös rucelis. Sentähden HERRa
/ HERRa / sinä olet Jumala / ja sinun sa-
29 nas owat todet / sinä olet näitä hywiä puhu-
nut sinun palweliastas. Nyn rupe sinuaman
sinun palwelias huonetta / että se olis tjan-
caickisest sinun edesäs: sillä sinä HERRa
olet sen puhunut / sinun sinuarellas sinun
palweltas huonetta tjancaickisest sinuatares.

Verf. 19. Tämä on ihmisen tapa) se on / sinä puhut minun
causan sencaltaisest tjancaickisest waldacunnast / sofa ei tengän
taida Cuningas olla / jos ei hän ole Jumala ja ihminen / että
hän on minun poican ja Cuningan tjancaickisest / joca ainoa-
stans Jumalan tygön.

VIII. Lucu.

Dawid löy Philisterit ja Moabiterit / v. 1. ja Hadad-
Eserin Zoban Cuningan / ja hänen cansans Da-
mascun / saa myös Syrian alans ja palko saalista v.
3. Thoi Hamathin Cuningas siuna händä ja lähetti
lahjoja / jotta Dawid HERRalle pyhittä / v. 9. hän löy
myös Syrialaiset suolalaros: pane Edomijn wäke / ja
oikein hallidze / v. 13.

1 **W**A sitte tapahui että Dawid löi
Philisterit ja alansi heitä / ja ot-
2 ti orjuden sudzet Philisterein
kädest. Hän löi myös Moa-
biterit maahan / nijn että hän heistä cari osa
tappoi / ja yhden osan andoi hän elä. Nyn
tulit Moabiterit Dawidin palwelioksi / ja
he cannoit lahjoja hänelle.

3 Dawid löi HadadEserin Rehobin' po-
jan Zoban Cuningan / memesäns a-
settaman lättäns Euphratin wirran tygö.
4 Ja Dawid otti heistä tuhannen ja sadzemen
sata hewoisimestä / ja carikymmeniä tuhat-

ta jalcamiestä kynni / ja raiscais caicki wau-
nuberwoiset / ja sata waunua jätti heistä.
Nyn tulit Syrialaiset Damascust autta-
5 man HadadEserit Zoban Cuningast / ja
Dawid löi Syrialaisist carikymmeniä tu-
6 hatta ja cari miestä. Ja asetti wäen Syri-
an Damascun. Näin tuli Syria Dawi-
din palweliaksi / että he cannoit hänelle lah-
joja: sillä HERRa autti Dawidi kuhunga-
7 ifänäns hän meni. Ja Dawid otti Hadad-
Eserin palweliain cullaiset kilwet / ja woi Je-
8 rusalemijn. Mutta Bethast ja Berothast
HadadEserin Caupungist otti Cuningas
Dawid paljo wafte.

9 **E**SCA Thoi Hamathin Cuningas cuuli
Dawidin hōnen HadadEserin sota-
wäen / lähetti hän Joramijn hänen poicans /
10 Dawidin tygö terwettämän händä ystä-
wälistest / ja sinuaman händä / että hän so-
dei HadadEserin cansa ja löi hänen (sillä
Thoi sodei HadadEserin cansa) ja hänen
11 lädesäns olit cullaiset / hopiaiset ja wafkiset
astiat. Jotta Cuningas Dawid pyhitti
HERRalle / sen cullan ja hopian cansa / cuin
hän pyhitti HERRalle caikilda pacanoilda
12 jotta hän waatinut oli alans. Syriast ja
Moabist / Ammonin lapsilda / Philistereil-
dä / Amalechitereilda ja HadadEserin Re-
hobin pojan Zoban Cuningan saalist.

13 **J**A Dawid teki hänellens nimen cosca
hän tuli ja löi Syrialaiset suolalaros/
14 cahderantoistakymmeniä tuhatta. Ja hän
asetti wäke coco Edomijn / ja coco Edom oli
Dawidin alla: sillä HERRa autti Dawidi
cunga ifänäns hän meni.

15 **N**Yn oli Dawid caiken Israelin Cu-
ningas / ja hän toimitti Lain ja oikeu-
den caikelle Ganssalle.

16 **J**A Joab Zeru Jan poica oli sotajoucon
päällä / mutta Josaphat Abiludin poica oli
17 Cansleri. Zador Abitobin poica ja Abi-
melet Ab Jatharin poica olit Papiet / Seraja
18 oli kirjoittaja. Banaja Jojadan poica oli
Chrethein ja Plethein päällä / ja Dawidin
pojat olit Papiet.

Verf. 18. Papiet) Si Lewitain tawan jalten / waan he cud-
zutan nijn / että he olit corikat ja cuuluisat miehet. Septuag. In-
terp. cudzawat Banagan / Chrethin ja Plethin / ja Dawidin
pojat caicki yhteen ymmärsesi howisa.

IX. Lucu.

Dawid anda MephiBosethille Jonathanin pojalle /
caicki Saulin pellot / ja syöda hänen yöydähdäns /
v. 3. pane Ziban Saulin palwelian MephiBose-
thin huonen hallidziari / wilselämän hänen peldojans / v. 9.

Damascus ja Syria alemmaiset

Pfal. 60: 20

Dawid aho dista Eder min.

1. Par. 19: 15: 16.

Dawid ru-
soile Ju-
malan wah-
wista lu-
paurens.

Dawid löy
Philisterit
Moabiterit
tulewat hä-
nelle alem-
maiseri.
1. Par. 19: 1: 2

HadadE-
serin ja
Syrialai-
set.

Ziba Saulin palvelia.

Dauidin laupius Mephi Bofethin wastan. 2.Sam. 4:4.

Ziba Mephi Bofethin cartanon haldia. 2.Sam. 16:3.

Dauid sanoi: olleco jocu jäänyt Saulin huoneest tehdäkseen laupiu-
den Jonathanin tähden hänel-
le. Niin oli yri palvelia Saulin huoneest
Ziba nimeldä / sen cudzuit he Dauidin tygö.
Ja Cuningas sanoi hänelle: oletcos Ziba?
hän sanoi: olen / sinun palvelias. Cuningas
sanoi: täkö jocu Saulin huoneest / että
minä Jumalan laupiuden tekisin hänelle?
Ziba sanoi Cuningalle: wielä on siellä Jo-
nathanin poica / ramba jalgoista. Cuningas
sanoi hänelle: cusa hän on? Ziba sanoi
Cuningalle: cadzo / hän on Lodabaris Ma-
chirin Ammielin pojan huones. Niin Cu-
ningas Dauid lähetti / ja andoi hänen tuo-
da Lodabarist Machirin Ammielin pojan
huoneest.
Etsca Mephi Bofeth Jonathanin Sau-
lin pojanpoica tuli Dauidin tygö / lan-
geis hän castwoillens ja cumarsi. Ja Da-
uid sanoi: Mephi Bofeth / hän wastais:
täsä minä olen / sinun palvelias. Dauid
sanoi hänelle: älä pelkä / sillä minä teen lau-
piuden sinun cansas / Jonathanin sinun Is-
äs tähden / ja minä annan sinulle sinun Is-
äs Saulin pelot jällens / ja sinä syöt jocapäiwä
leipä minun pöydäldäni. Hän cumarsi /
ja sanoi: cuca olen minä sinun palvelias / et-
täsä käänsit sinus cuolluen coiran puoleen /
niñcuin minä olen?
Niin cudzui Cuningas Ziban / Saulin
palvelian / ja sanoi hänelle: minä olen anda-
nut sinun Herras pojalle caiten sen cuin
Saulin oma on ollut / ja coco hänen huo-
nens. Niin pitä sinun / ja sinun lapses / ja
palvelias / wiljelemän hänen peldoians / ja
corjaman sinun Herras pojalle leiwäri ja
rawinnori. Mutta Mephi Bofeth sinun
Herras poica syö jocapäiwä leipä minun
pöydäldäni. Ja Ziballa oli wissitoistakym-
mendä poica / ja carikymmendä palveliata.
Ja Ziba sanoi Cuningalle: caieki cuin mi-
nun Herran Cuningas on hänen palvelial-
lens kästent / teke hänen palvelians / ja
Mephi Bofeth syökän minun pöydäldäni /
niñcuin yri Cuningan lapsist. Ja Mephi-
Bofethillä oli yri wähä poica nimeldä Mi-
cha / mutta caieki cuin Ziban huoneest olit pal-
welit Mephi Bofethi. Ja Mephi Bofeth
asui Jerusalemis: sillä hän söi jocapäiwä Cu-
ningan pöydäldä / ja hän ondui molemmista
jalgoistans.

X. Lucu.

Dauid lähetti lohduuttaman Hanonin Ammonin la-
sten Cuningan poica / Isäs cuoleman tähden / v. 1.
joca pilleca Dauidin palvelioita / v. 3. ja paleca suuren jou-
con sota wäke / v. 6. Joab soti heitä wastan ja työ heidän / v.
7. Dauid työ Hadad Eserin Sodanpäämiehen Sobachin
wäkinens / v. 17.

Sitte cuoli Ammonin lasten Cu-
ningas / ja hänen poicans Hanon
hallidzi hänen siasans. Niin sa-
noi Dauid: minä teen laupiu-
den Hanonin Naharen pojan cansa / niñcuin
hänen Isäs teki laupiuden minun cansa-
ni / ja lähetti palvelians lohduuttaman hän-
tä / hänen Isäs tähden. Cosca Dauidin
palveliat tulit Ammonin lasten maahan /
sanoit Ammonin lasten ylimmäiset heidän
Herrallens Hanonille: luulecos Dauidin
cunmoittawan sinun Isäs sinun silmäis e-
des / että hän on lähettänyt lohduuttajat si-
nun tygös: etkös luule lähettäneen hänen pal-
welioitans Caupungita tukkisteleman ja
wacoiman / ja härwittämän?

Silloin otti Hanon Dauidin palveli-
at / ja ajeli puolen heidän partans / ja leikais
puolen heidän waatteistans suolivyöhön a-
sti / ja lassti heidän menemän. Cosca se Da-
uidille ilmoitettin / lähetti hän heitä wastan
(sillä miehet olit suurest pilcatut) ja Cu-
ningas andoi heille sanotta: oleat sibenasti
Jerihos / cuin teidän partan castwa / ja sitted
tulcat.

Etsca Ammonin lapses näit he haiferwan
Dauidin edes / lähetit he ja palekaiset
Syrialaiset Rehobin huoneest ja Zo-
bast / carikymmendä tuhatta jalcamiestä / ja
Cuningas Maacalda tuhannen miestä / ja
Cuningas Istobilda caritoistakymmendä
tuhatta miestä. Cosca Dauid sen cuuli / lä-
hetti hän Joabin coco sotajoucon cansa. Ja
Ammonin lapses lärit ja asetit heitans sotaan
Caupungin portin eteen. Mutta Syri-
alaiset Zobast / Rehobist / Istobist ja Maac-
cast olit erinäns kedolla.

Cosca Joab näki sodan asetetuuri päällens /
edest ja taca / walidzi hän caitista Isra-
elin nuorista miehistä / ja asetti idzens
Syrialaisia wastan. Ja muun wäen an-
doi hän weliens Abisain käden ala / ja asetti
idzens Ammonin lapsia wastan. Ja sa-
noi: jos Syrialaiset tulawat minua woi-

I. Par. 20:4.

4 Hanonin
ta Dauidin
palveliat.
I. Par. 20:4.9 I. Par. 20:
10.10 Joab työ
Ammonin
lasten ja Syri-
alaiset.

12 mallisemmari / nijn tule minun auxen / jos Ammonin lapset joutuvat sinua voimalli-
semmaxi / nijn minä tulen sinun apuus. D-
le miehullinen / ja olcam wahwat meidän
Ganssam edest / ja meidän Jumalam Gau-
pungein edest / mutta HExra tehkon nijn
cuin hänelle keltwollinen on.

13 Ja Jaob läxi matcaan sen wäen cansa cuin
hänen cansans oli / sotiman Syrialaisia wa-
14 stan / ja he pakelit heidän edestans. Ja co-
sca Ammonin lapset näit Syrialaiset pakene-
wan / pakelit he myös Abisain edes ja menit
Caupungijn. Nijn palais Joab Ammonin
lasten tykö ja tuli Jerusalemijn.

15 Ja cosca Syrialaiset näit heidän Isra-
16 elilidä lyödyxi / coconnuit he yhteen. Ja
HadadEser lähetti ja tuotti Syrialaiset
toiselle puolen weden / ja andoi heidän sota-
jouckons sinne tulla / ja Sobach HadadEse-
rin sodanpäämies meni heidän edellans.

17 Cosca se Davidille ilmoitettiin / coois hän
caiken Israelin / ja meni Jordanin ylidze / ja
tuli Helamijn / ja Syrialaiset asetit idzens
Davidit wastan / sotiman hänen cansans.

18 Mutta Syrialaiset pakelit Israelin edest / ja
David loi heistä / seidzemen sata waunua / ja
neljäkymmendä tuhatta radzasmiestä. Löi
hän myös Sobachin sodanpäämiehen / että
19 hän siinä cuoli. Cosca ne Cuningat näit /
jotca olit HadadEserin alla / heidän lyödyxi
Israelidä / teit he Israelin cansa ranhan / ja
olit heille alammaiset / ja Syrialaiset ei usal-
danet Ammonin lapsia enämbi autta.

XI. LUCU.

1 **D**ab piiritä Rabban Ammonin lasten Caupun-
gin / v. 1. David näke BathSeban Brian emän-
nan : maca hänen cansans / v. 2. lähettä Brian perän /
tuleman cotia emändäns tygö / waan cosca ei hän tahdo / v.
5. lähettä hän hänen Joabin tygö jällens / ja tappa Ammo-
niterein mieccalla / v. 14. otta BathSeban emännärens /
joca hänelle synnyttä wajan / v. 26.

1 **J**a cosca se aica joudui wuodest /
jolla Cuningasten tapa oli sotijn
mennä / lähetti David Joabin
ja hänen palwelians hänen can-
sans / ja caiken Israelin / hucuttaman Am-
monin lapsia / ja he pqriritä Rabban / mutta
David jäi Jerusalemijn.

2 Ja tapahduti / että David ehtopuolessa
noui wuodestans / ja käykendeli Cuningan
huonen caton päällä / ja näki yhden waimon
pesewän idziäns / ja waimo oli sangen ihana
3 näkhäns. Ja David lähetti ja andoi ty-

hä waimoa / ja sanoi : eikö tämä ole Bath-
Seba Eliamin tytär / Brian sen Hetheuren
emändä. Ja David lähetti sanan ja andoi
4 tuoda hänen. Ja cuin hän tuli hänen ty-
göns / macais hän hänen cansans (mutta
hän puhdisti idzens hänen saastaisudestans)
ja hän palais huonesens.

5 **J**a waimo tuli rascari / ja lähetti ja il-
moitetti sen Davidille / ja sanoi : minä o-
6 len rascari tullut. Nijn lähetti David Joa-
bin tygö / sanoden : lähettä minun tygöni B-
ria se Hetheus. Ja Joab lähetti Brian
Davidin tygö. Ja cosca Bria tuli hänen
7 tygöns / tyysi David / jos Joab ja Ganssa
ranhas olisit / ja jos sota menestyis. Ja Da-
8 wid sanoi Brialle : mene sinun huonesees ja
pese jalcas. Ja cosca Bria läxi Cuningan
huonestä / seurais händä cohta Cuningan
lahja. Ja Bria pani lewätä Cuningan
9 huonen orwen eteen / cusa caicki hän Herrans
palweliat macaisit / ja ei mennyt huone-
seens.

10 **C**osca Davidille sanottiin : ei Bria ole
mennyt huonesees / sanoi David hä-
nelle : eikös tullut matcast ? mires mennyt
11 huonesees ? Mutta Bria sanoi Davidille :
Arcki ja Israel ja Juda macawat majois /
ja Joab minun Herran ja minun Herrani
palweliat macawat kedolla / ja minä meni-
sin huoneseen syömän / juoman ja macaman
emändäni tykönä / nijn totta cuin sinä elät
ja sinun sielus elä / en tee minä sitä. David
12 sanoi Brialle : nijn ole wiellä tämä päiwä
tästä / huomen lasten minä sinun menemän.
Nijn Bria oli sen päiwän Jerusalemis ja
toisen päiwän. Ja David kaski hänen
13 cansans syömän ja juoman / ja juorutti hä-
nen. Ja ehtona läxi hän ulos / ja pani wuo-
tesens lewätä hänen Herrans palwelioitten
cansa / ja ei mennyt huonesens.

14 **B**omeneltain kirjoitti David Joabin
15 tygö Kirjan / ja lähetti sen Brian myö-
tä. Ja hän kirjoitti näin : aseta Bria so-
taan / cusa caickein cowin on / ja käätkät tei-
tän hänen tyköäns tacaperin / että hän lyö-
däisin ja cuolis. Cosca Joab oli Caupun-
gin edes / asetti hän Brian sihen paickan /
cusa hän wäkeruimmät sotamiehet tiesi ole-
wan. Ja cosca miehet läxit Caupungist
ja sodeit Joabi wastan / caaduit muutamät
Davidin palwelioista / ja Bria se Hetheus
myös cuoli.

Davidin huoruus tapattu. A.M. 2908. A. A. C. 1063. Lev. 15: 18

Davidin petos Brialle wastaan

27 10 108

Davidin kirjoitus Joabin tygö / että hän andais Brialle tapetta.

Bria lyö-
dän.

Syrialai-
set lohdan
Davidil-
da.

Joab pji-
rittä, Rab-
ban.
1. Par. 20.

18 **Q**uin Joab lähetti / ja andoi sanoa Da-
19 **W**idille caieki sodan menot. Ja käski
sanansaattajan sanoa: coscas olet puhunut
20 caieki sodan menot Cuningalle: Ja näet hä-
nen wihaisseri / ja Cuningas sano sinulle:
miri te nijn lähes Caupungita astuitte sodal-
la? ettakö te tiedä / cuinga muurista ammu-
21 tan? Guca löi Abimelechin Jeru Besethin
pojan? eikö waino paissannut myllynkivien
cappalda muurista hänen päällens / että hän
cuoli Thebezēs? miri te astuitte nijn lähes
muuria? Nijn sano: sinun palwelias Bria-
se Hetheus on myös cuollut.

22 **S**anansaattaja meni / ja tuli ja jutteli
Dawidille caieki nämät / joiden tähden
23 Joab hänen lähettänyt oli. Ja sanansaat-
taja sanoi Dawidille: ne miehet woittit mei-
dän ja tulit ledolle meidän tygöm / mutta me
löim heidän tacaperin Caupungin porttiin
24 asti. Ja ambulat ambuisit muurista sinun
palwelioitas / ja tapoit muutamita Cuning-
gan palwelioista / ja sinun palwelias Bria-
se Hetheus on myös cuollut.

25 **D**awid sanoi sanansaattajalle: sano
nain Joabille: älä sitä huole / sillä miecka
syö nyt yhden nyt toisen / älä laeka sotimast
Caupungita waстан / ettäc cufistaisit hä-
nen / ja wahwistaisit sinus.

26 **J**a cosca Brian emändä cuuli hänen
miehens Brian cuolleri / murhetti hän
27 miestans. Sittewin hän oli murhettinut /
lähetti Dawid ja andoi hänen tuoda hänen
huonesens / ja hän tuli hänen emännärens /

ja synnytti hänelle pojan / mutta ei HER-
ralle keltwannut tämä työ / jonga Dawid
teki.

Verf. 4. Macais hän hänen cansans) Että Dawid näin ra-
scast teke sondia HERa waстан / seä huorudella että murhalla /
cuingast hän on siis mies Jumalan mielen jalten? 1. Sam. 13:
14. Wasians: Dawid cadui ja teli parannuren Jumalan
mielen jalten / joca ei tahdo että syndinen cuolis / waan täändöis
ja eläis / Ezech. 33: 11. Sentähden otta hän Dawidin ar-
moon / nijn myös BathSeban / että hänestä sondyi Salomo.
Jonga stemenestä Christus sondnot on. Vide Iustin. quest. 78.
Mutta että Jumala rangaise Dawidi moninaisilla rangais-
rilla (cuih historia edespain näyettä) sen hän teke / ensfi: hilli-
tä liba ja syönnin luondo / waltiusfais. Sittce caillle surutto-
mille / ja itstallisille carttamiseri / jorca huoruden ja haureuden nau-
rona pitawät / tuulden taitawans sen peittä ihmisten edes / eli: et-
tä he owat wotmalliset mailmas / taitawat he kyllä wälttä ihm-
sten Duomion / nijneuin Abner / 2. Sam. 3: 8: waan Jumalan
Duomiota ei he taida wälttä / Prov. 6: 24-7: 5. 1. Cor. 6. Gal. 5:
19. Eph. 5: 5. Col. 3: 5. Heb. 13: 4.

XII. Lucu.

Nathan ilmoiteta Dawidille syndins wertauxen cau-
21 ta / v. 1. Ja Jumalan rangaisfuxen / v. 7. Dawid
tunnusta syndins / v. 13. Lapsi cuole / ehkä Dawid sen e-
dest rucoille / v. 14. BathSeba synnyttä Salomon / v.
24. Joab lähetti leirist Dawidin perän / joca mene ja
woitta Rabbah / v. 26.

A HERa lähetti Nathanin
22 Dawidin tygö. Cosca hän tu-
23 li hänen tygöns / sanoi hän hä-
24 nelle: cari miestä oli yhdes Cau-
25 pungis / toinen ricas ja toinen köyhä. Sil-
26 lä rickalla oli paljo lambaita ja carja. Mut-
27 ta köyhällä ei ollut mitän muuta kuin yri wä-
hä lammas / jonga hän ostanut oli ja caswat-
tanut suurexi / ja rawidzi sen tykönäns la-
stens cansa / joca myös söi hänen leipäns
palasta / ja joi hänen juomaastiastans /
ja macais hänen sylisäns / ja se oli hä-
nelle nijneuin tytär. Mutta cosca ric-
4 kalle miehelle tuli wieras / ei raffinnut

HERa
lähetti
Nathanin
Dawidin
tygö.

Jud. 9: 53.

Dawid ot-
ta Bath-
Seban es-
männä-
rens.

hän

ANNO
ante Chr.
1063

Exod. 22.

Dawidin
raugai-
stus.

2. Sam. 15:
10.
cap. 16: 22.

Pfal. 51:
Syr. 47:
22, 23.

18 Lapsi cuole.

19

20

21

22

23

24 Salomo
sundy.
Matth. 6: 6.
A. M. 2910.
A. A. C.
1061.

26 Dawid
woitta
Rabbath.
1. Par. 20: 1.

29

31

hän otta omista lambaistans ja härjistäns /
walmistarens jotakin wieralle / joca hänen ty-
göns tullut oli / mutta otri sen löyhän mie-
hen lamban / ja walmisti wieralle / joca hä-
nen tygöns tullut oli.

5 Njn Dawid wihast tulmistui suurest si-
tä miestä wastan / ja sanoi Nathanille: njn
totta cuin HERRA elä / se mies on cuoleman
6 lapsi joca tämän teki. Njn myös pitä hä-
nen maraman neljäkertaisest sen lamban / et-
tä hän sentaltaista tehnyt on / ja ei säästännyt
sitä.

7 Njn sanoi Nathan Dawidille: sinä olet
se mies. Njn sano HERRA Israelin Ju-
mala: minä olen woidellut sinun Israelin
Cuningari / ja olen pelastanut Saulin kä-
8 dest. Ja olen andanut sinulle sinun Herras
huonen / sitäkin hänen emändäns sinun sy-
liäs / ja olen andanut sinulle Israelin ja Ju-
dan huonen / ja jos sinä wähä on / njn minä
9 sen ja sen lisän sinulle. Miris cadzoit HERRA
ran sanan ylön / tehden tämän pahan hänen
silmäns edes. Brian sen Hetheuren olet
10 sinä työntä miecalla / hänen wainons olet si-
nä ottanut sinulles emännäri / mutta hänen
olet sinä tappanut Ammonin lasten mie-
calla.

11 Njn ei pidä myös miecan laakaman sinun
huonestas tjancaitises: sillä sinä olet cadzo-
nut minun ylön / ja Brian sen Hetheuren e-
männän ottanut sinulles emännäri. Nain
sano HERRA: cadzo / minä herdän pahu-
den sinua wastan sinun omasta huonestas /
ja otan sinun emändäs sinun silmäis näh-
den / ja annan ne lähimmäiseselles / ja hän maca
sinun emändäs siwus walkiana päiwänä.

12 Sillä sinä olet sen tehnyt salaisest / mutta mi-
nä teen coco Israelin edes / ja Auringon edes.

13 Njn sanoi Dawid Nathanille: minä o-
len syndiä tehnyt HERRA wastan. Na-
than sanoi Dawidille: njn on myös HERRA
sinun syndis ottanut pois / et sinä cuole.

14 Mutta ettäs tämän syön cautta saatit pile-
laman HERRAN wiholliset / pitä sen pojan /
joca sinulle syndynyt on / totisest cuoleman.

15 Sitte meni Nathan hänen huonesens.
Mutta HERRA löi lapsen / jonga B-
rian emändä Dawidille synnyttännyt oli / et-
tä se sairasti cuolemallans. Ja Dawid ed-
16 zeti Jumalata lapsen tähden / paastois ja
meni sisälle / ja macais yön maasa. Njn nou-
17 sti hänen huonens wanhimmat nostaman

händä maasta / mutta ei hän tahtonut / eikä
syönyt leipä heidän cansans.

Seidzemenenä päiwänä cuoli lapsi / ja
ei Dawidin palweliat tohtinet sanoa hänel-
le lasta cuollexi: sillä he ajatteit / cadzo /
cosca lapsi wietä eli / puhuim me hänen can-
sans / ja ei hän cuullut meidän andam / cuinga
paljo enämmin hän tulis murhellišeri jos me
sanoisim: lapsi on cuollut? Cosca Dawid
näki hänen palwelians hiljarens puhuwan /
ja ymmärsi lapsen cuollexi / sanoi hän pal-
welioillens: cuolico lapsi? he sanoit: cuoli.
Ja Dawid nousi maasta / pesti idzens ja woi-
teli / ja puki toiset waattet päällens / ja meni
HERRAN huoneseen / ja rucoili / anoi cotia
ulduans ruoca ja söi.

Njn sanoi hänen palwelians hänelle:
mitä se on cuins teet? lapsen eläis paastoi-
sit sinä ja itkit / mutta lapsen cuolles / nousit
sinä ja syöt. Hän sanoi: lapsen eläis minä
paastoisin ja itkin / sillä minä ajattelin: cuca
tietä / jos HERRA on minulle armollinen /
että lapsi eläis. Mutta sittecuin se cuoli /
mitä minun pidäis paastoman? taidango
minä hänen jällens tuoda? minä kyllä me-
nen hänen tygöns / mutta ei hän palaja mi-
nun tygöni jällens.

Ja cosca Dawid oli lohduuttanut hänen
emändätans Bath Sebat / meni hän
hänen tygöns / ja lewäis hänen tykönäns / ja
hän somnytti pojan / sen cudzui hän Salomo /
ja HERRA racasti händä. Ja hän lähetti
hänen Nathan Prophetan käden ala / hän
cudzui hänen Jedid Jah HERRAN tähden.

Ja sodei Joab Ammonin lasten Rab-
bath wastan / ja woitti sen Cuningali-
sen Caupungin. Ja Joab lähetti sanan Da-
widille / ja andoi sanotta hänelle: minä olen
sotinnut Rabbath wastan / ja olen woittanut
westi Caupungin. Njst cocoa sijs jäänyt
28 Ganssa / ja püritä Caupungi / ja woita hän-
dä / etten minä sitä woitais / ja minulle siitä
nimi olis. Njn Dawid cocois caiken Gans-
29 san / macusti / ja sodei Rabbath wastan / ja
woitti sen. Ja otti heidän Cuningans
30 Gruunun hänen päästans / joca painoi lei-
wiskän culda / ja callita kirwiä / ja se pan-
din Dawidin päähän / ja he weit paljo saa-
list Caupungist ulos. Ja Ganssan / joca
siellä oli / johdatti hän ulos / ja pani rau-
taisen sahan ala / ja rautadken ala / ja rau-
taisten waatain ala / ja poltti heidän tyli-

haudas. Nijn hän teki caikkille Amnonin lasten Caupungeille. Ja Dawid ja caicki Canssa palais sittede Jerusalemijn.

Vers. 11. Annanne lähimmäiselles.) Se on / minä annan sinun viholliselles wallan sinun ylidzes / edyttären hänen paha cahtoans sinua wastan / ja häwäistären sinun emändäs Israelin silmäin edes: sillä eusa Raamattu nijn puhu / ei pidä nijn asateldaman / että Jumala täfte eli on syndijn syö. (Jumala ei ole se Jumala joca syndiä tahto / Psal. 5:5. Ei h. E. Ra täfte tenengän paha tehda / että anna tellengän lupa syndiä tehda / Syr. 15: 21. Joca synnin tete hän on / ertelestä / Ioh. 8:44. i. Ioh. 3:8.) Waan Jumala saldi senealtaiset pahat työt synnin rangasturexi / curittarens näin omians. Ja heidän rangasturens / joca niijä tete wät / on rascain / cosca Jumala heidän hylsä pahudesaus / saldi myös siinä pyhä ja hucua. Cuiin täfte tapattu Absolomin canssa. Luc i. l. i. p. 21. cap. 7: 3. ja 9: 16.

XIII. Lucu.

Amnon häwäise sisarens Thamarin / v. 7. Wihä händä ja aja tyköns pois / v. 15. Thamar on yriäinen Absolomin weljens huones / v. 19. Absolom tappa Amnonin / v. 23. Dafene Besurin Cuningan tygö / v. 37.

A tapahui sittede / että Absolomilla Dawidin pojalla oli caunis sisar / jonga nimi oli Thamar / ja Amnon Dawidin poica racasti händä. Ja Amnon teeskeli idzens sairari Thamarin hänen sisarens tähden: sillä hän oli neidzy. Ja näyi työläxi Amnonin silmäin edes hänelle jotakin tehda.

Witta Amnonilla oli ystärwä / joca cudzuttin Jonadab / Simean Dawidin weljen poica / ja Jonadab oli sangen carwala mies. Hän sanoi hänelle: Cuningan poica / miyis nijn laihari tulet päiwä päiwäldä? etkös minulle sitä sano? Nijn sanoi Amnon hänelle: minä racastan Thamarit minun weljeni Absalomin sisarta. Jonadab sanoi hänelle: laske sinus wuotefes / ja teeskele idzes sairari / cosca siis sinun Isäs tule cadzoman sinua / nijn sano hänelle: tullecan minun sisaren Thamar ruockiman minua / ja walmistaman hercua minulle / että minä näkisin ja söisin hänen kädestäns.

Nijn Amnon pani lewätä / ja teeskeli idzens sairari. Cosca Cuningas tuli händä cadzoman / sanoi Amnon Cuningalle: tullecan minun sisaren Thamar walmistaman minun eteeni yhden hercun eli cari / että minä söisin hänen kädestäns. Nijn lähetti Dawid sanan Thamarille huoneseen / ja andoi hänelle sanoa: mene sinun weljes Amnonin huoneseen / ja walmista hänelle ruoca. Thamar meni hänen weljens Amnonin huoneseen / ja hän macais wuotees / ja hän otti taikinan / jotaui ja leitti sen hänen silmäins edes / ja walmisti hänelle hercun. Ja hän otti sen hercun ja caasi hänen eteens / waan ei hän tahtonut syöda. Ja Amnon sanoi:

anna caicki mennä ulos minun tyköni / ja caicki meni ulos.

Nijn sanoi Amnon Thamarille: canna ruoca Camarijn syödäreni kädestäs. Nijn Thamar otti hercun / jonga hän walmistanut oli / ja andoi Camarijn Amnonin hänen weljens tygö. Ja cuin hän taridzi hänelle syöda / tarttui hän häneen / ja sanoi hänelle: tule minun sisaren / ja maca minun cansani. Mutta hän sanoi: ei minun weljen / älä minua häwäise / sillä ei nijn ole tapa tehda Israelis / Älä tee tätä hulluutta. Cusa pidäis minun oleman minun häpiäni tähden? Ja sinä tulisit nijn cuin yri tyhänä Israelis. Puhu paremmin Cuningan canssa / ei hän minua simulda kiellä.

Mutta ei hän cuullut händä / waan woihti hänen / häwäis ja macais hänen. Ja Amnon wihais händä suurest / nijn että wihä tuli suuremmari cuin rascans ennen oli. Ja Amnon sanoi hänelle: nousse ja mene. Mutta hän sanoi: tämä pahus on suurempi cuin se toinen / cuins olet tehnyt minun cansani / että minun ajat ulos. Mutta ei hän cuullut händä. Waan cudzui nuorucaisens / joca händä palweli / ja sanoi: aja tämä ulos minun tyköni / ja sulje owi kynni hänen jalkens. Ja hänen ylläns oli kirjawa hame: sillä senealtaisilla hameilla olit Cuningan työtaret waatetetut / niyneaurwan cuin he olit neidzet.

Ja cosca hänen palwelians oli hänen ajanut ulos / ja sullenut owen hänen jalkens: Heitti Thamar tuhca pääns päälle / ja rewäis sen kirjawan hamen ricki / joca hänen ylläns oli / ja pani kätens pääns päälle / ja huusi mensesäns. Ja hänen weljens Absalom sanoi hänelle: ongo sinun weljes Amnon ollut sinun cansas? ole aneti minun sisaren / se on sinun weljes / älä sitä nijn pane sydämes. Nijn Thamar jäi yriäisxi Absalomin hänen weljens huoneseen. Ja cosca Cuningas Dawid caicki nämät cuuli / wihastui hän sangen suurest. Mutta Absalom ei puhunut Amnonille paha eli hywä / waan Absalom wihais Amnonit / että hän häwäis hänen sisarens Thamarin.

Ehden wuoden peräst andoi Absalom lecritä lambaitans Baal Hazoris / joca on Ephraimin alla / ja Absalom cudzui caicki Cuningan lapsset. Ja Absalom tuli myös Cuningan tygö / ja sanoi: cadzo sinun

Tämä alca se paha / jota Nathan puhui. cap. 12: 10.

Amnon teete idzens tipläxi.

Amnon häwäise sisarens Thamarin.

Amnon aja Thamarin ulos tyköns.

Absalom cudzui caicki Cuningan lapsset wuotarens.

palwe

25 palveliallas on lammasten keridzia / minä
rucoilen että Cuningas palvelioinens tu-
lis palvelians tygö. Mutta Cuningas
sanoi Abfalomille: ei nijn minun poican /
alkäm caicki mengö / tekemän sinulle wairwa.
Ja cosca hän suurest rucoili händä / ei hän
cuitengan tahdonut mennä / waan sinuais
26 händä. Abfalom sanoi: eikö minun weljen
Amnon käy meidän cansam? Cuningas sa-
noi hänelle: mitä hän mene sinun cansas?
27 Nijn Abfalom waadei händä / että hän an-
doi Amnonin ja caicki Cuningan lapset
mennä heidän cansans.

28 Ja Abfalom käski palvelioillens / ja sa-
noi: ottacat waari cosca Amnon tule iloise-
ri wijnasta / ja minä sanon teille: lyökät
Amnon / nijn tappacat händä / alkät peljät-
kö: sillä minä olen sen teille käskenyt / olcat
29 rohkiat ja miehulliset sishen. Ja Abfalomin
palveliat teit Amnonille nijn cuin Abfalom
heitä käskenyt oli. Nijn caicki Cuningan
lapset nousit / ja jocainen istui juhans
päälle / ja pakeni.

30 Ja cosca he wielä tiellä olit / tuli sanoma
Davidille / että Abfalom oli lyönyt
caicki Cuningan lapset / nijn ettei yrikän hei-
stä ollut jäänyt.

31 Nijn nousi Cuningas / ja rewäis waat-
tens ricki / ja heitti idzens maahan / ja caicki
palveli. / joca seisoi hänen ymbärilläns /
rewäisit waattens ricki. Nijn wastais Jo-
32 nadab Simean Davidin weljen poica / ja
sanoi: minun Herran / alkön ajatelco / että
caicki nuorucaiset Cuningan lapsist owat
cuollet / waan ainoastans Amnon: sillä se
on ollut Abfalomin mieles / sittä päiwästä
33 cuin hän häwäis sšarens Thamarin. Nijn
alkön minun Herran Cuningas ajatelco sš-
damesäns että caicki Cuningan lapset o-
wat cuollet / waan Amnon on ainoastans
34 cuollut. Mutta Abfalom pakeni.

Ja nuorucaimen / joca wartian oli / nosti
silmäns ja näki cadzo / suuri joucko Ganssa
tuli tiellä toinen toisens peräst / wuoren si-
35 wulda. Nijn Jonadab sanoi Cuningalle:
cadzo / Cuningan lapset tulewat nijn cuin si-
nun palvelias sanonut on / nijn on myös ta-
36 pahfunut. Ja cuin hän puhunut oli / cadzo /
Cuningan lapset tulit / corgotit änen ja it-
37 tit. Cuningas ja caicki hänen palvelians it-
tit myös suurella itculla. Mutta Abfalom

pakeni / ja meni Thalmain Gesurin Cuning-
gan Amihudin pojan tygö. Mutta hän mur- 38
hetti poicans tähden caicki päiwät. Mut-
ta sittä cuin Abfalom oli paennut ja matcu-
stanut Gesuriin / oli hän siellä colme ajastai-
ca. Ja senjälken laekais Cuningas David 39
menemäst Abfalomi wastan: sillä ettei hän
enä murhettinut Amnonin cuolemat.

XIV. Lucu.

281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

Sei toimellinen waimo Thecoast ruoille Abfalomin
edest / v. 12. Cuningas lähetti Joabin Gesuriin tuo-
man Abfalomi / v. 18. Abfalomille syndy Jerusalemis
colme poica / ja yri tydr / v. 25. caden ajastajan peräst
tule hän armoin / v. 28.

JA cosca Joab Zeru Jan poica
hymmärsi Cuningan sydämen
käändynen Abfalomin puoleen /
lähetti hän Thecoan / ja andoi
tuotta yhden toimellisen waimon / ja sanoi
hänelle: teeskele sinus murhelligeri / ja pue
murhewaattet päälles / ja älä woitele sinuas
ölyllä / waan ole nijn cuin joca waimo joca
jo causwan aica on murhettinut jostacuta
cuollutta. Ja mene Cuningan tygö / ja pu-
hu näin ja näin hänen cansans. Ja Joab
pani sanat hänen suuhuns.

JA cosca Thecoan waimo tahdoi puhua
Cuningan cansa / langeis hän maahan /
cumarsi / ja sanoi: auta minua Cuningas.
Cuningas sanoi hänelle: mikä sinun on? hän
sanoi: minä olen murhellinen lestiwaimo
ja minun miehen on cuollut. Ja sinun pui-
callas oli cari poica / ne rytelit kessenäns
kedolla / ja ettei siellä ollut joca heidän eroit-
ti / tappoi toinen sen toisen. Ja cadzo / nyt
nouse coco sucucunda sinun pycas wastan /
ja sano: anna tänne se joca weljens tappoi /
tapetta hänen weljens sielum edest / jonga
hän tappanut on / ja tehtä händä perittömä-
ri. Ja he tahtowat sammutta minun lipenä-
ni / joca wielä on / ettei minun miehelliäni en-
singän nime pidhäis hänen jälkensä oleman
maan päällä.

Cuningas sanoi waimolle: mene cotias /
minä käsken sinun puolestas. Ja Theco-
an waimo sanoi Cuningalle: minun Her-
ran Cuningas / se pahateco olcon minun
päällä / ja minun Isäni huonen päällä /
mutta Cuningas ja hänen istumens olcon
wiatoin. Cuningas sanoi: joca sinua wa-
stan puhu / tuo händä minun tygöni / ei

1 Yri toimel-
linen wai-
mo Theco-
ast tule
Davidin
2 tygö.

8 Cuningan
wastaus.

hänen

Abfalom
tappa Am-
nonin.
A.M. 2915.

Jonadab.
Supr. v. 3.

Abfalom
pakene Ge-
surija.

11 hänen pida enämbi rupeman sinuun. Hän
sanoi: Cuningas ajattele sinun HERRAS
Jumalas päälle/ ettei weren costaita ylon
monda ole cadottaman / ja ettei minun poi-
can surmatais. Hän sanoi: nijn totta kuin
HERRA elä/ ei pida hiuscarwa langeman
sinun pojastas maan päälle.

12 **W**aimo sanoi: anna sinun pyecas
sanoa jotakin minun Herralleni Cuning-
galleni/hän sanoi: sano. Waimo sanoi:
13 miiri sinulla on sencaltainen ajatus Juma-
lan Canssa wastan / että Cuningas sencal-
taisia sanoja puhunut on / että hänen pita
tuleman wicaan / ja ei anna tuotta hänen
14 culkiatans jällens: Sillä me cuolem ja juo-
rem nijn kuin wesi maahan / jota ei pidateta/
ja ei Jumalacan henge ota pois / waan ajat-
15 tele ettei culkia häneldä syöstais ulos. Nijn
olen minä nyt tullut puhuman sencaltaisia
minun Herralleni Cuningalleni: sillä Cans-
sa on peljättänyt minua / ja sinun pyecas ajat-
teli: minä puhun Cuningan cansa / cuca-
16 tietä että hän teke pyecas sanan jällen. Sil-
lä hän cuule hänen pyecas / ja autta niden
kädest / jota minua ja minun poicani Juma-
17 lan perimifest eroitta tahtowat. Ja sinun
pyecas ajatteli: minun Herran Cuningan
sanat on minulle lohduuxeri: sillä minun
Herran Cuningan on nijn kuin Jumalan
Engeli / ja cuudele hywän ja pahän / sentäh-
den myös HERRA sinun Jumalas on sinun
cansas.

18 **C**uningas wastais / ja sanoi waimolle:
älä siis sala minulda sitä / kuin minä ty-
syn sinulle. Waimo sanoi: minun Her-
19 ran Cuningas / puhucan. Cuningas sanoi:
eikö Joabin käsi ole sinun cansas caikisa nai-
sä? waimo wastais / ja sanoi: nijn totta kuin
sinun sielus elä minun Herran Cuning-
gas / ei ole yhtäkän oikialla eli wasemalla kä-
dellä / paidzi sitä kuin minun Herran Cu-
ningas sanonut on: sillä sinun palwelias
20 Joab on minun käskenyt / ja on caikci nämät
sanat sinun pyecas suuhun pamut. Että
minä nijn kaändäisin tämän asian / sen on si-
nun palwelias Joab tehnyt / mutta minun
Herran on toimellinen nijn kuin Jumalan
Engeli / ja hymärtä caikci cappalet maan
päällä.

21 **S**illoin sanoi Cuningas Joabille: cad-
zo minä olen sen tehnyt / mene ja tuo

nuorucainen Absalom jällens. Silloin
langeis Joab castwoillens maahan / cumar-
si ja kijeti Cuningast / ja sanoi: tänäpän ym-
märtä sinun palwelias minun löytä-
neri armon sinun edesäs minun Herran
Cuningas: sillä Cuningas teke mitä hänen
palwelians sano. Nijn nousi Joab ja me-
23 ni Gesuriin / ja toi Absalomin Jerusalemijn.
Mutta Cuningas sanoi: anna hänen poike-
24 ta huoneseens / ja ei nähdä minun castwoja-
ni. Nijn Absalom poikeis huoneseens / ja
ei nähnyt Cuningan castwoja.
25 **J**a coco Israelis ei ollut yrikän mies nijn
caunis kuin Absalom / ja se ylistys oli
hänellä caikein edes / hamast hänen canda-
päästans nijn päänlaken asti ei ollut yhtän
wirhe hänen. Ja cosca hänen pääns kerie-
26 tin (se tapahdui wihdoim jota wuosi / sillä
se oli hänelle ylon rascas / nijn että hänen pi-
tti sen keridzeman) nijn painoit hänen hii-
rens cari sata Sieli Cuningan waagan jäl-
ken.

27 **J**a Absalomille syndyi colme poica ja yri-
tytär / se cudzuttin Thamar / ja oli caunis
waimo warttans. Ja nijn oli Absalom
28 cari ajastaica Jerusalemis / ettei hän Cu-
ningan castwoja ensingän nähnyt.
29 **J**a Absalom lähetti Joabin perän / lähdet-
tärens händä Cuningan tygö / ja ei hän
tahtonut tulla hänen tygöns. Hän lähetti
toisen kerran / ei hän cuitengan tahtonut
tulla. Silloin sanoi hän palwelioillens:
30 cadzocat sitä Joabin pellon cappaletta mi-
nun peldoni wieres / ja hänen on sijnä ohra/
mengät ja pistäkat tuli siihen / nijn pistie
Absalomin palweliat tulen siihen.

31 **S**illoin nousi Joab / ja tuli Absalomin
huoneseen / ja sanoi hänelle: miiri sinun pal-
welias owat pistänet tulen minun sar-
caani? Absalom sanoi Joabille: cadzo / mi-
32 nä lähetin sinun peräs / ja annoin sanoa si-
nulle: tule minun tygöni / lähettäxi sinua
Cuningan tygö / ja andaren sanoa: miiri mi-
nä tulin Gesurist? se olis minulle parembi
että minä wiela siellä olisin. Nijn anna
minun nähdä Cuningan castwo / jos myös
jocu pahateco on minus / nijn tapa minua.
Ja Joab meni Cuningan tygö / ja sanoi sen
33 hänelle / ja hän cudzui Absalomin Cuningan
tygö. Ja hän cumarsi Cuningan edes
maahan castwoillens / ja Cuningas andoi
suuta Absalomin.

Waimo
rucoile Ab-
salomin
edest.

Ezech. 18:
32.
Cap. 33:11.

2. Sam. 19:
27.

2. arid lä-
hetä Absa-
lomin per-
ä.
A.M. 2918.

2. Absalomin
caunis.

2. Absalomin
apst.
Cap. 18:18.

Absalom

XV. LUCU.

Absalom ja Ahitophel tekivät liston kuningas wa-
staa / v. 10. kuningas pakene caiken huonens ja wa-
stens cansa / v. 13. andain Pappi Zadochin ja Abiatharin
mennä Artin cansa Jerusalemiin / v. 24. Husat pala-
ja estämän Ahitophelin neuvo / v. 32.

Ta tapahdun sütte / että Absalom andoi
Swalmista idzellens waunut ja hewoi-
set / ja wissikymmendä miestä / jotka
olit edelläjuoriat. Ja Absalom nousi war-
hain huomeneltain / ja seisoi porttitiien wie-
res / ja cosca jollakin oli asiata tulla Cuning-
gan tygö oikeuden eteen / cudzui Absalom sen
hänen tygöns / ja sanoi: custa Caupungist
sinä olet? cosca se sanoi: sinun palwelias
on yri Israelin sucucunnist. Nyn Absalom
sanoi hänelle: sinun astas on oikia ja selfiä /
mutta ei ole yrikän siellä Cuningalda asetet-
tu joca sinua cuulis.

Ja Absalom sanoi: cuca minun asetais
duomariri maalla? että jocainen tulis minun
tygöni / joilla jocain asiata ja caipamista on /
auttaren heitä oikeuteen. Ja cosca jocu
tuli hänen tygöns cum urtaman händä / oien-
si hän kätens ja tartui häneen / ja andoi suu-
ta hänelle. Näin teki Absalom caikelle Israe-
lille / cosca he tulit oikeuden eteen Cuningan
tygö / ja nijn warasti caikein Israelin mie-
sten sydämet.

Ta nesiänkymmenen ajastajan peräst /
sanoi Absalom Cuningalle: minä me-
nisin Hebronijn ja täyttäisin lupauxeni cum
minä lupaisin HERRalle: Sillä silloin
leuin minä asuin Gesuris Syrias / lupais
sinun palwelias / ja sanoi: cosca HERRa

tuo minun Jerusalemiin jallens / palwelen
minä HERRa. Cuningas sanoi hänelle:
mene rauhas. Ja hän nousi ja meni He-
bronijn.

Mutta Absalom oli lähettänyt wacojat
caikein Israelin sucucundijn ja kaski sanoa:
cosca te saatte cuulla wastitorwen anen-
niin sanocat: Absalom on Cuningas He-
bronis. Mutta Absalommin cansa menit
cari sata miestä Jerusalemist / jotka olit cud-
zutut. Mutta ne menit heidän yrikerraisu-
desans / eikä mitän asiasta tiennet. Ja Ab-
salom lähetti myös Ahitophelin sen Gilo-
niterin perän / Dawidin neuwonandajan /
hänen Caupungistans Gilost / cosca hän
uhria oli uhrannut / ja juuri wahwan liston
tehnyt. Ja palio Canssa lisänny ja enäni
Absalommin tygö.

Ta yri tuli ja ilmoitti sen Dawidille / ja
sanoi: jocaiden sydän Israelis on
käändynyt Absalommin jällen. Ja Dawid
sanoi caikille palwelioillens / jotka hänen
cansans Jerusalemis olit: nospam ja paet-
cam / sillä täällä ei pääse yrikän Absalommin
kädest / riendakat menemän / ettei hän äkist
carcais meidän päällem / ja ottais meitä kyn-
ni / ja wahingoidzis meitä ja löis Caupun-
gita miecalla. Cuningan parweliat sanoit:
mitä meidän Herram Cuningas walidze /
cadzo / täsä me sinun palwelias olem.

Ja Cuningas käwi jalcaisin / caiken hä-
nen huonens cansa. Mutta hän jätti kym-
menen hänen jalcaiwaimoistans huoneita
wartioidzeman. Ja cosca Cuningas ja caikti

Canssa.

Absalom
nosta capi
nan Isäns
wastan.
A.M. 2923.
listinisten.

Absalom
mencubra
man Hebro-
nijn.

Ahitophel.

Dawid pa-
kene Absa-
lomi.

18 Canssa olit jalcaisin k ynet ulos/ seisoi he
caucana huoneista. Ja caicki hänen pal-
welians k rwit hänen tyk n ns/ sit litiin
myös caicki Grettit ja Plettit/ ja caicki Gethi-
terit cuusi sata miestä/ jotca jalcaisin olit
tullet Gathist/ k rwit Cuningan edellä.
19 Ja Cuningas sanoi Jehaille sille Gethi-
terille: mixi sinä myös tulet meidän
cansam? palaja ja ole Cuningan tyk n :
sillä sinä olet muucalainen/ ja olet tänne tul-
lut sinun sialdas. Sillä eil in sinä tulit/ ja
20 minun pidäis tänäpän andaman sinun käy-
d  meidän cansam? mutta minä menen/ cun-
ga minä menen/ palaja sinä/ ja sinun weljel-
les sinun cansas tapahtuon armo ja wa-
21 cuus. Jehai wastais/ ja sanoi: n jn tot-
ta cuin HERRA elä/ ja n jn totta cuin minun
Herran Cuningas elä/ cusa ikänäns mi-
nun Herran Cuningas on/ olis se cuole-
mas eli el m s/ siellä pitä myös sinun pal-
22 welias oleman. David sanoi Jehaille:
tule ja käy meidän cansam. Ja n jn k rwi
Jehai se Gethiteri/ ja caicki hänen miehens/
23 ja caicki lapses cuin hänen cansans olit. Ja
caicki maacunda itki suurella  nell / ja caic-
ki wäki menit cansa. Ja Cuningas k rwi
Kidromin ojan ylidzen/ ja caicki Canssa
k rwi edellä corwen tietä.
24 Ja cadzo/ Zadoch myös oli siellä ja caic-
ki Lewitat jotca hänen cansans olit/ ja
he cannoit Jumalan lyton Arkin/ ja panit
sinne. Ja Ab Jathar meni ylös/ sihenasti
25 cuin caicki wäki tuli Caupungist. N jn sanoi
Cuningas Zadochille: canna Jumalan Arc-
ki Caupungijn jällens/ jos minä l yd n ar-
mon HERRAN edes/ n jn hän tuo minun jäl-
lens/ ja anda minun hänen nähdä ja hänen
26 majans. Mutta jos hän n jn sano: et sinä ole
minulle otollinen: cadzo täsä minä olen/ hän
27 tehk n minulle mitä hän tahto. Ja Cuning-
gas sanoi Papisille Zadochille: n kti / pala-
ja rauhas Caupungijn/ ja molemmat pojat
teidän cansan/ Ahimaaz sinun poicas ja
28 Jonathan Ab Jatharin poica. Cadzo/ mi-
n  odotan sinä tasaisella kedolla corwes/
sihenasti cuin teid  sana tule/ ja teette mi-
29 nulle tiett w ri. N jn Zadoch ja Ab Ja-
thar cannoit Jumalan Arkin Jerusalemin/
ja olit siellä.
30 Ja Betta David meni ohyrn elle/ ja itki/
Ja hänen p  ns oli peitetty/ ja k rwi
keng t / n jn myös caicki Canssa/ cuin hä-

nen cansans oli/ peitit p  ns/ ja k nden a-
stuit ylös ja itkit. Ja costea Davidille ilmoi-
31 tettiin Ahitophel olewan lytos Absalomini
cansa/ sanoi hän: HERRA/ tee Ahitophelin
neuro tyhmyderi.
Ja cuin David tuli cuikulalle/ cusa Ju-
32 malata rucoillan/ cadzo/ Husai se Ara-
chiteri cohdais hänen rew istyll  hamella/
ja mulda hänen p  ns päällä. Ja David
33 sanoi: jos sinä seurat minua/ n jns olet mi-
nulle cuormari/ Mutta jos sinä palajat
34 Caupungijn/ ja sanot Absalomille: minä
olen sinun palwelias Cuningas/ jota ennen
sinun Js s olen caurwan palwellut/ ja tah-
don olla nyt sinun palwelias. Ja näin sinä
minulle teet Ahitophelin neuroon tyhj ri.
N jn owat Zadoch ja Ab Jathar Papat sinun
35 cansas/ ja caicki mitäs cuulet Cuningan huc-
nes/ ilmoita Papisille Zadochille ja Ab Ja-
tharille. Cadzo/ heidän cari poicans owat
36 heidän cansans/ Ahimaaz Zadochin poica/
n jden cansa sinä saat lähettä minulle mitäs
cuulet. N jn Husai Davidin yst w 
37 meni Caupungijn/ ja Absalom tuli Jerusa-
lemijn.

XVI. Lucu.

Ziba walhettiele Herrans Mephi Bofethin päälle
Cuningan edes/ ja saa caicki hänen yeldons/ v. 1.
Simeit kiroile Davidi: Abisai tahto h nd  ihd d / waan
ei David salli/ v. 9. Absalom tule Jerusalemin: siellä
tule Husai Davidin yst w  hänen tygöns/ oleman hä-
nen tyk n ns/ v. 15. Absalom teke Ahitophelin neuroon
jälken/ ja maca hänen Js ns jalcaiwaimor caickiin n h-
den/ v. 22.

Ja cuin David oli wähä k nnyt
3 alas wuoren cuikulalda/ cadzo/
cohdais hänen Ziba Mephi Bo-
fethin palwelias/ cahdella satuloi-
tulla Asilla/ joiden päällä oli cari sata leipä/
ja sata rypelett  rustinoita/ ja sata rypelett 
ficumita/ ja leili w jna. N jn sanoi Cuning-
2 gas Ziballe: mitäs näillä tahdot tehdä? Zi-
ba sanoi: Usse pitä oleman Cuningan per-
helle/ joilla he ajaisit/ leiw t ja ficumat pal-
welioillen/ joista he s isit/ ja w jna heidän
3 juodaxens/ costea he w shyw t corwes. Cu-
ningas sanoi: cusa on sinun Herras poi-
ca? Ziba sanoi Cuningalle: cadzo/ hän jäi
Jerusalemin: sillä hän sanoi: tänäpän pi-
tä Israelin huone andaman minulle minun
Js ni walda cunnan. Cuningas sanoi Zi-
4 balle: cadzo/ caicki cuin Mephi Bofethill 
on/ pitä sinun oleman/ Ziba sanoi: minä

rucoillen

Jehai.

Zadoch ja Ab Jathar palajawat Arkin cansa.

Husai Davidin yst w  palaja myös.

Ziba tule Davidin tygö elatu yru cansa. 2. Sam. 19:17.

Ziba walhettiele Herran Mephi Bofethin päälle. 3. Sam. 19:29.

Simein kirjoite Dawidi. 2. Sam. 19: 19. 3. Reg. 2: 8.

Ei Dawid tahdo anda Simein tappa. 2. Sam. 19: 21.

Husai tuli Absalomn tygö.

rucoilen nöyräst / anna minun löhtä armo
 sinun edesäs minun Herran Cuningas.
 5 **E**tsca Cuningas Dawid tuli Bahuri-
 mñn / cadzo / seldä tuli yri mies Saulin
 sicucunnast Simein nimeldä Geran poica /
 6 joca kirjoili kändesäns. Ja paisteli kirvia
 Dawidin puoleen / ja caiecia Cuningas Da-
 widin palvelioita wastan : sillä caieci Gans-
 7 sa ja caieci ne wäkerwät / olit hänen oikialla
 ja wasemalla puolellans. Ja Simein sanoi
 näin kirjoillesäns : ulos / ulos tänne sinä we-
 8 ricoiira / sinä Belialin mies. Hexra on ma-
 ranut sinulle caiken Saulin perhen / ettäs
 olet tullut hänen siaans Cuningari. Nyt on
 Hexra andanut waldacunnan sinun pojal-
 les Absalomille / ja cadzo / nyt sinä olet sinun
 pahudesas / sillä sinä olet wericoira.
 9 **S**illoin Abisai Zerujan poica sanoi
 Cuningalle : pitäkö tämän cuollen coi-
 ran kirjoileman minun Herran Cuningasta /
 10 minä menen ja lyön hänelä pään pois. Cu-
 ningas sanoi : te Zerujan lapset / mitä mi-
 nun on tekemist teidän cansan ? anna hänen
 kirjoita / sillä Hexra on hänelle sanonut : ki-
 11 roille Dawidit / cuca taita nyt sanoa / mi-
 nijn teet ? Ja Dawid sanoi Abisaille ja cai-
 kille hänen palvelioillens : cadzo / minun
 poican / joca minun cupeistani tullut on / seis-
 12 minun hengeni perään / mihei siis pidä myös
 Jeminin pojan ? anna hänen asettua kirjoile-
 mast : sillä Hexra on hänelle sanonut. Mah-
 13 ta tapahtua : Hexra cadzo minun wihel-
 jäisyyttäni / ja mara minulle hywällä sen kuin
 14 hän minua tänäpäin kirjoile. Ja Dawid me-
 ni wäktimens tietäns myöden / mutta Simein
 käwi hänen siwullans mäen wiertä myöden /
 ja kirjoili heitä / lastetti kirvia hänen puoleens
 ja wiskeli mulda.
 15 **J**A Cuningas waeli ja caieci Ganssa
 16 **C**uin hänen cansans oli / oli wäshyris ja
 lewäs sinä.
 17 **B**etta Absalom ja caieci Israelin mie-
 het tulit Jerusalemñn / ja Abitophel hä-
 18 nen cansans. Cosca Husai se Arachiteri
 Dawidin ystärwä tuli Absalomn tygö / sanoi
 19 hän Absalomille : Cuningas eläkön / Cuningas
 eläkön. Absalom sanoi Husaille : ongo
 tämä sinun laupiudes ystärwätäs wastan ?
 18 miex menmyt ystärwäs cansa ? Husai sanoi :
 ei nijn / mutta jonga Hexra walidze / ja tä-
 19 mä Ganssa / ja caieci Israelin miehet / händä
 minä cuulen / ja olen hänen cansans. Sitäli-

kin / ketäst minun pidäis palweleman ? eikö
 minun pidäis palweleman hänen poicans ?
 nijn cuin minä olen palwellut sinun Jsäs /
 nijn minä myös palwelen sinua.
JA Absalom sanoi Abitophelille : pidä
 20 **N**euwo mitä meidän pitä tekemän ? Abi-
 21 tophele sanoi Absalomille : maca Jsäs jalca-
 waimoin cansa / jotca hän on jättännyt huonen
 wartiari / nijn coco Israel saa cuulla sinun
 tehneri Jsäs haiseman / ja caiecin kädet
 wahwistetan sijtä / jotca sinun tykönäs o-
 22 wat. Nijn teit he Absalomille majan caton
 päälle / ja Absalom macais caiecin Jsäs
 jalcawaimoin cansa / caiken Israelin nähden.
 Cosca Abitophel neuwo andoi / sillä ajalla
 23 oli se nijn cuin jocu olis kysynyt Jumalalle
 jostakin asiast : caieci nijn olit Abitophelin
 neuwoet nijn Dawidin cuin Absalomingin
 tykönä.

XVII. LUCU.

Abitophel neuwo että Dawidit asetaisin taca / v. 1. jon.
 1. l. 1. 2. l. 7. Sentähden Abitophel hirttä id-
 zens / v. 23. Dawid pakene Jordanin yltä / ja Absalom
 seura peräs : ystärwät muwat Dawidille elauista Maha-
 naimijn / v. 24.

Abitophel sanoi Absalomille :
 1 **M**inä walidzen minulleni caritoi-
 2 **S**takimmendä tuhatta miestä / ja
 nousen tänä yönä ajaman taca.
 Ja minä carean hänen päällens / nijn cuin
 3 wan cuin hän on wäshynyt ja heikö käsist.
 Cosca minä hänen peljätän / että caieci Gans-
 sa pakenerwat / jotca hänen tykönäs owat /
 nijn lyön minä Cuningan yrinäns. Ja joh-
 4 datan caiken Ganssan sinun tygös. Cosca
 caieci Ganssa owat sinun tygös johdatetut /
 nijn cuin anonut olet / nijn caieci Ganssa on
 5 rauhas. Se nähi Absalomille ja caikille
 wanhimulle Israelis oikia olewan.
Betta Absalom sanoi : cudzucas myös
 6 **H**usai se Arachiteri / ja cuulcam mitä
 hän tästä asiasta sano. Ja cosca Husai tuli
 Absalomn tygö / sanoi Absalom hänelle : näi-
 7 tä Abitophel on puhunut / sano sinä : pitäkö
 meidän nijn tekemän taita ri ?
Jin Husai sanoi Absalomille : ei ole
 8 se hywä neuwo / cuin Abitophel tällä
 haawalla andanut on. Ja Husai wielä
 9 sanoi : sinä tunnet hywin sinun Jsäs ja hä-
 nen palvelians / että ne owat wäkerwät ja
 tuimat nijn cuin carhu / jolda pojat owat ote-
 tut kedolla pois / on myös sinun Jsäs jota

Absalom maca hänen Jsäs jalcawaimot. 2. Sam. 1: 2: 11. Abitophelin neuwo.

Abitophelin neuwo että ohca carataisin Dawidun päälle.

Husai että Abitophelin neuwon.

9 mies / ja ei hän maca wäkens cansa. Gadzo /
nyh hän on pääshyt johongun luolaan / eli jo-
hongun muuhun paikkaan / jos se nyh tapah-
duis / että sinulle ensimmäisen kerran pahoin
menesthis / nijn sanotaisn: siellä on tapah-
tunut suuri tappo sen Ganssan seas / jotta Ab-
10 salomi seuraisit. Nijn rupewat jocainen pel-
kämän / jotta muutoin olisit wäkewät sota-
miehet. Ja hänellä on sydän kuin Lejonilla: /
sillä caieki Israelin Ganssa tietä / että sinun
Isäs on wäkewä / ja ne owat jalot sotamie-
het jotta hänen cansans owat.

11 Mutta sitä neuwoa minä annan / että
sinä cocoa sinun tygös caiken Israelin / ha-
mast Danist BerSeban asti / nijn monda
cuin sanda on meren reunas / ja sinä idze me-
12 net heidän cansans heidän seasans. Nijn me
carcam hänen päällens / cusa paicas me hä-
nen ifänäns löydäm / ja carcam hänen pääl-
lens / nijn cuin härnä lange maan päälle / et-
ten me yhtäkän jätä elämän caikista hänen

13 miehistäns cuin hänen cansans owat. Mut-
ta jos hän coco idzens johongun Gaupungijn /
nijn pitä coco Israelin Ganssa siihen Gau-
pungijn heittäjän löysä ja wetämän händä
wirtaan / ettei sitä löyettäis yhtäkän kive.

14 Nijn sanoi Absalom ja jocainen mies Is-
raelist: Husain sen Arachiterin neuwo on
parempi kuin Abitophelin. Mutta Hexra
asetti sen nijn / että Abitophelin hywä neuwo
estettiin / että Hexra saattais Absalomille
onnettomuden.

15 Ja Husai sanoi Zadochille ja Ab Jatha-
rille Papeille: nijn ja nijn on Abitophel
Absalomi ja Israelin wanhembia neuwo-
nut / mutta minä olen nijn ja nijn neuwonut.
16 Nijn lähettäkät kyrust matkaan / ja il-
moittacat Dawidille ja sanocat: älä ole yö-
tä kedolla corwes / mutta riennä pois / ettei
Cuningas nielläis / ja caieki wäki cuin hänen
17 cansans on. Ja Jonathan ja Abimaaz sei-
soit Rogelin cairwon tykönä / ja yri pyca meni
ja sanoi sen heille / ja he menit ja sanoit sen Cu-
ningas Dawidille: sillä ettei he uscaldanet
nähtä idzens / että he olisit tullet Gaupungijn

18 Mutta yri palvelia sai heidän nähä ja
ilmoitti sen Absalomille. Ja he menit
nopiaist molemmin matcaans / ja tulit Ba-
huris yhden miehen huoneeseen / hänellä oli
19 cairwo cartanos. He astuit siihen / ja waimo
otti peitten / ja lewitti lawen eteen / ja hajotti
gryynejä sen päälle / nijn ettei sitä tundunut.

Gosca Absalomin palveliat tulit waimon-
20 tygö huoneeseen: sanoit he: cusa on Abi-
maaz ja Jonathan? waimo sanoi heille: he
menit tuoin wahan ojan ylidze. Ja gosca he
olit edzinet ja ei mitän löytänet / menit he Je-
rusalemijn jälleens.

21 Ja gosca he olit mennet pois / nousit he
Cairwost ylös / ja menit matcaans / ja
ilmoittit Cuningas Dawidille / ja sanoit:
noscat ja mengät kyrust weden ylidze: sillä
nijn ja nijn on Abitophel pitänyt neuwoa
teitä wastan. Silloin nousi Dawid / ja
22 caieki wäki / cuin hänen cansans olit / ja meni
ennen päiwän coittamata Jordanin ylidze /
ja ei yrikän puuttunut heistä / joca ei tullut
Jordanin ylidze.

23 Gosca Abitophel näki ettei hänen neu-
wons kelwannut / satuloidzi hän Afins / ja
meni huoneeseen / ja hänen Gaupungijn / ja
toimitti huonens menot / ja hirtti idzens ja
cuoli ja haudattin hänen Isäns hautaan.

24 Ja Dawid tuli Mahanaimijn / ja Absa-
lom meni Jordanin ylidze / ja caieki Is-
raelin miehet hänen cansans. Ja Absalom
asetti Amasan Joabin siaan sodan päämiehe-
25 ri / ja Amasa oli Jetran sen Jesreeliterin poi-
ca / joca macais Abigailin Naharen tyttä-
ren tykönä Zerujan sisaren / joca oli Joabin
äiti. Mutta Israel ja Absalom sioitit id-
26 zens Gileadijn.

27 Gosca Dawid oli tullut Mahanaimijn /
Ctoi Sobi Naharen poica / Ammonin la-
sten Rabbathist / ja Machir Amielin poica
Lodabarist / ja Barsillai Gileaditeri Rogli-
28 mist / Macaus waatteit / wastimallian / sa-
riastian / nisuja / ohria / jauhoja / cuitwatuita
tähtäpäitä / papuja / herneitä / gryynejä. Hu-
29 najata / woita / lambaita / ja lehmän juustoja
cannoit he Dawidille ja wäelle / joca hänen
cansans oli / rawinnori: sillä he ajattelit:
Ganssa rupe isoman / janoman ja wäshmän
corwes.

XVIII. Lucu.

Israel löhdän Dawidin palveltoilda / ja Absalom
29 Jäd paetesans rippuman rämmeen / v. 6. Joab pistä
colme keihäst hänen sydämeens / wie hänen cuoppaan ja
heitä kiwiä päälle / v. 10. Cusi ja Abimaaz ilmoittawat
sen Cuningalle / v. 19. joca suurest murhetti Absalomin
cuolemata / v. 32.

30 Ja Dawid asetti Ganssan / cuin
31 hänen tykönäns oli / ja pani pääl-
miehiä tuhannen ja sadan päälle.
32 Ja lähetti Ganssast / colmannen
33 ojan

Husain
neuwo.Husai ja
Papi il-
moittawat
Dawidille.Abitophel
hirttä id-
zens.Amasa so-
dan pää-
mies.
2. Sam. 19:
13.Dawid as-
etta wäen
ja lähetti
Absalomi
wastan.

osa Joabin cansa / ja colmannen osan Abi-
sain Zeru Jan poian Joabin weljen cansa /
ja colmannen osan Jehain sen Gethiterin
cansa. Ja Cuningas sanoi Canssalle: mi-
3 nã menen myös teidãn cansan. Mutta
Canssa sanoi: alá mene: sillä jos me pale-
nem / ei hãn meistä tottele / jos puoli cuole
meistä / ei he sitä pidã lucua: sillä sinã olet
4 cuin kymmenen tuhatta meistä / se on parem-
bi / ettãs tulet meille arwuri Caupungist. Cu-
ningas sanoi heille: mitä te luuletta teillen
olẽwan hywãri / sen minã teen. Ja Cuning-
gas seisoi portilla / ja Canssa kãrvi sadoin ja
tuhannin ulos.

5 Ja Cuningas kãski Joabi / Abisai ja Je-
thai / sanoden: pitãkãt wõisust nuorucainen
Absalom. Ja caicki Canssa cuuli waara-
wan jocaista päämiestä Absalomist.

6 Ja cosca Canssa tuli wãliãlle Israeli wa-
stan / ja sota oli Ephraimin medzãn tykõnã.
7 Ja Israelin Canssa tapettiin siellä Darvidin
palkwelioilda / ettã sinã päivãnã tapahdui
sangen suuri tappo / nimitãin cahdenkym-
8 menen tuhannen miehen. Ja sota hajotettiin
caickeen maahan / ja medzã surmais usiam-
man sinã päivãnã Canssast / cuin mieckã.

9 **J**A Absalom cobdais Darvidin palkveli-
Lat ja ajoi Muulilla. Ja cuin Muuli
tuli parun tammen ala / tartui hãnen pääns
tammeen / ja hãn jãi rippuman tairwan ja
maan wãlille / mutta Muuli suorj mat-
caans hãnen aldans.

10 Cosca yri mies sen nãki / ilmoitti hãn Joa-

bille / ja sanoi: cadzo / minã nãin Absalo-
min rippuwan tammes. Ja Joab sanoi 11
miehelle joca sen hãnelle ilmoitti: cadzo /
nãitkõs sen? mixes lyõnyt hãndã sitã maa-
han? nijn minã olisin minun puolestani an-
danut sinulle kymmenen hopiapemningitã
ja wõõn. Mies sanoi Joabille: jos sinã 12
olisit punninnut tuhannen hopiapemningit
minun kãteeni / en minã wielã suttelãn olis
kãttãni satuttanut Cuningan poicaan: sillä
Cuningas kãski sinun ja Abisain ja Jehain /
sanoden: pitãkãt waari nuorucaisest Absa-
lomist. Eli jos minã wielã jotakin wãã- 13
ryttã tehnyt olisin sieluni wahingoxi (sillä
ei Cuningan edes mitãn salattu ole) nijn
olisit ollut minua wãstãn.

14 Joab sanoi: en minã enãmbi sinun tykõ-
nãs wõjron. Nijn otti Joab colme keihãstã
kãteenis / ja pisti ne Absalomin sydãmeen /
mutta hãn eli silloin wielã tammes / Ja kym- 15
menen nuorucaisest Joabin asetten candais-
tã pãririt hãnen ja tapoit hãnen. Nijn pu-
16 halsi Joab Basunaan / ja Canssa palais
ajamast Israeli taca: sillä Joab tahdoi ar-
mahãta Canssa.

17 Ja he otit Absalomin / ja heitit medzãs
suureen cuoppaan / ja panit suuren kiewirou-
tion hãnen päällens. Ja coco Israeli pale-
ni cuin majsãns. Waan Absalom oli no- 18
stanut idzellens padzãn elãisãns / se seisoi Cu-
ningan laros: sillä hãn sanoi: ei minulla
ole yhtãn poica / olcon tãmiã sentãhden mi-
nun nimeni muistori. Ja cudzui sen pad-

14 Absalom
tapetan.

18 Absalomis
padzas.

zan nimelläs / jota vielä tänäpäin cudzu-
tan Absalom in paicari.

- 19 **A**himaaz Zadochin poica sanoi : minä
juoren ja ilmoitan Cuningalle **H**er-
ran saattanexi hänelle oikeuden hänen wiho-
20 listens käsist. Joab sanoi hänelle : et sinä
nyhtän hywä sanomata wie tänäpäin / wie
toisna päivänä sanomita ja ei tänäpäin :
21 sillä Cuningan poica on cuollut. Mutta
Joab sanoi Cusille : mene matcaas ja il-
moita Cuningalle mitä nähnyt olet. Ja
22 Cusi cumarsi Joabi ja juori. Mutta **A**hi-
maaz Zadochin poica sanoi vielä kerran
Joabille : waicfa mitä olis / minä juoren
myös Cusin perän. Joab sanoi : mi-
sinä juoret minun poican : et sinä wie nyhtän
23 hywä sanomata. Hän wastais : waicfa
mitä olis / minä juoren. Hän sanoi hänelle :
juore. Nijn Ahimaaz juori cobdastans / ja
ennätti Cusin.

- 24 **M**utta Dawid istui kahden portin wai-
hella / ja wartia meni portin cobdalle /
muurin caton päälle / nosti silmäns / ja näki
25 miehen juorewan yrinäns. Ja hän huusi
ja sanoi sen Cuningalle. Cuningas sa-
noi : ongo hän yrin ? nijn hän on hywä sa-
nantuottaja. Cosca hän vielä juori / ja
26 tuli lähemmä / näki wartia juorewan toisen
miehen / ja hän huusi owen wartialle / ja
sanoi : cadzo / nri mies juore yrinäns. Cu-
ningas sanoi : se on myös hywä sanantuot-
27 taja. Wartia sanoi : minulle näky ensi-
mäisen juoru / nijn cum se olis Ahimaaren
Zadochin pojan juoru. Ja Cuningas sa-
noi : se on hywä mies ja tuo hywä sanomata.

- 28 Ahimaaz huusi ja sanoi Cuningalle :
rauha / ja cumarsi Cuningan edes maahan
castwoillens / ja sanoi : kytetty olcon **H**er-
ra sinun Jumalas / jota sen Canssan on an-
danut sinun katees / jota nostit kätens Her-
ra minun Cuningastani wastan.

- 29 Cuningas sanoi : ongo nuorucaimen
Absalom rauhas ? Ahimaaz sanoi : minä
näin suuren metelin cosca Joab / Cuningan
palwelias / lähetti minun / sinun palwelias /
30 tänne / ja en minä tiedä mikä se oli. Cuning-
gas sanoi : mene erinäns ja seisoi siellä. Ja
hän meni erinäns ja seisoi siellä.

- 31 Cadzo / Cusi tuli / ja sanoi : täällä owat hy-
wät sanomat Herran minun Cuningani / **H**er-
ra on saattanut tänäpäin sinulle oikeuden /
caickein kädessä jota nousit sinua wastan.

Cuningas sanoi Cusille : ongo nuoru-
cainen Absalom rauhas ? Cusi sanoi : ta-
pahacon nijn minun Herrani Cuningan
caikille wiholissille / cum nuorucaiselle on ta-
pahatunut / ja caikille nysille / jota heidän
asettarwat sinua wastan / sinulle wahingori.

Nijn tuli Cuningas murheissins / ja meni
portin ylöstupaan / ja itki / ja sanoi menne-
jäns : minun poican Absalom / minun poi-
can / minun poican Absalom / Jumala tekis
että minä olisin cuollut sinun edestäns / **D**
Absalom minun poican / minun poican.

Verf. 33. Nijn tuli Cuningas murheissins) Että Dawid
nijn ensi / v. 5. sure Absalom / ja nyt tästä nijn rascasi murhetti /
on syyn ensi / Isällinen ractaus / jota on puhrambi ja wäterwämbi
nysä jumalissa. Syyte että hän näki poicans posyrän cuote-
wates soums nelsättä tästysä wastan / jongatähden hän taifi
ijancatifest cadocetuytulla.

XIX. Lucu.

Jab nuhtelee Cuningast että hän murhetti Absalo-
mi / v. 1. saatta hänen menemän porttiin / v. 8. Da-
wid toimitta Zadochin ja Ab Jarharin cautta Judan
noumaman hända / v. 11. Simeet tuli Cuningan tygö tu-
hannen miehen cansa / jonga Cuningas päästä hengel-
läns / v. 19. Mephi Bofeth caitya Ziban päälle / v. 26.
Barfillat et tahdo mennä Jernsalemijn Cuningan cansa
hänen wanhudens tähden / v. 31. Eripuraisus Israclin ja
Judan wälillä / v. 41.

A se ilmoitettiin Joabille / cadzo /
Cuningas itke ja sure Absalomi.
Ja sinä päivänä oli woitost itcu
alken Canssan seas : sillä Cans-
sa oli cuullut sinä päivänä sanottawan :
Cuningan olewan murhellisen poicans täl-
den. Ja Canssa lymytti sinä päivänä id-
zens / ja ei tullut Caupungijn / nijn cum jocu
Canssa warasta idzens jota härwäisty on so-
dasa paetesans. Mutta Cuningas peitti
castwons / ja huusi surella änellä : Ah minun
poican Absalom / Absalom minun poican /
minun poican.

Nijn Joab tuli Cuningan tygö huone-
seen / ja sanoi : sinä olet härwäisnyt tänd-
pän caicci sinun palwelias / jota owat si-
nun / ja sinun poicais / ja tyfartes / emändäis
ja jalcawaimois hengen hädästä pelastanet.
Ettäs racastat nysä cum sinua wihawat / ja
wihat nysä cum sinua racastawat : sillä tä-
näpäin sinä ilmoitit sinus ei lucua pitäwän
sodan pädämehistä eli palwelioistas : ja sista
minä hywin ymmärrän / että jos Absalom
ainoastans eläis / ja me caicci olisim tänd-
pän cuollet / se sinulle kelpais. Nouse siis
ja kät ulos / ja puhele suloisest sinun palwe-
liottes tygö : sillä minä wannon sinulle

Ahimaaz ja
Cusi tuo-
wat Da-
widille sa-
nomit.

Joab wih-
tele Dawi-
di sopmat-
roman mur-
hens täl-
den.

8 **H**ERRAN cautta / että jolles sinä käy ulos /
niin ei ole yriskän mies sinun tykönsä tätä
pöytä / se on sinulle pahempi / kuin caicki se wa-
stoinkäyminen joca sinulle hamast muorudest
tähän asti on tapahtunut.

8 Niin nousi Guningas ja istui portilla.
Ja se ilmoitettiin caickelle Ganssalle / cadzo /
Guningas istui portilla. Niin caicki Gans-
sa tuli Guningan eteen / waan Israel oli pa-
ennut idzecukin majoins.

9 **J**A caicki Ganssa Israelin sucucunnast
Arjfelit kessenäns / sanoden : Guning-
gas on meitä auttanut wihamiesten käsist ja
pelastanut Philistereilda / ja nyt tähty maa-
cunnast paeta Absalomin tähden. Mutta
10 Absalom jonga me woitelim meillem / on
cuollut sodas / mixi te nyt oletta niin hiljai-
set noutaman Guningast :

11 **M**utta Guningas lähetti Pappain Za-
dochin ja Ab Jatharin tygö / ja käski
heille sanoa : puhucat wanhimmille Judas /
sanoden : mixi te oletta wqmeiset Guninga-
sta cotians noutaman ? (Ja caicki Israelin

12 pube oli ilmoitettu Guningan huones.) Te
oletta minun welseni / minun luuni ja minun
lihani / mixi te oletta wqmeiset noutaman
13 jällens Guningast ? Ja sanocat Amasalle :
etkös ole minun luun ja lihan ? Jumala teh-
kön minulle niin ja niin / jollet sinä ole sotihet-
ra minulla Joabin sias sinun elinaicanas.

14 Ja hän käänsi caickein Judan miesten syda-
met / niincuin yhden miehen. Ja he lähetti
Guningalle sanan : palaja sinä ja caicki pal-
15 welias. Niin Guningas tuli jällens.

Ja cuin hän lähestyi Jordani / olit caicki
Judan miehet tullet Gilgalin menemän
Guningasta wastan / ja saattaman Guning-
gast Jordanin ylidze.

16 **J**A Sime Geran poica / Zeminin po-
Jan Bahurimist / kirjutti idzens ja meni
Judan miesten cansa Guningas Davidi
17 wastan. Ja hänen cansans oli tuhannen
miestä Ben Jaminiista / oli myös Ziba Sau-
lin huonestä / wudentoistakymmenen poi-
cans cansa / ja kahdenkymmenen palweli-
ans cansa / ja he kirjutit heitäns Jordanin
18 ylidze Guningan edellä. He walmistit aluxet
Guningalle ja hänen palweliollens / tehdä-
rens sitä Guningalle mielen nouteri. Mut-
ta Sime Geran poica langeis polwillens
Guningan eteen mensesäns Jordanin y-
lidze.

19 Ja sanoi Guningalle : minun Herran /
älä lue minulle sitä pahateco / älä myös mi-
stuttele sinun palwelias ricoria / joilla hän
sinun wihoiitti lähteisäs Jerusalemist / älä
20 kōn nytä sydämens pango Guningas. Sil-
lä sinun palwelias tunde hänen syndiä teh-
neri / ja cadzo / minä olen lähtenyt ensimäi-
sniä coco Josephin huonestä / Herra minun
Guningastani wastan.

21 **M**utta Abisai Zeru Jan poica wastais /
ja sanoi : etköst Simein sen edest pidäis cuo-
leman / että hän kirois HERRAN woitel-
tua ? Ja David wastais : mitä minun on
22 tekemist teidän cansan te Zeru Jan lapsel /
että te tahdotte tänäpän minulle tulla Sa-
thanari ? pidäiskö jongun tänäpän cuole-
man Israelist ? luulettaco / etten minä tie-
dä tänäpän idzeni tulleri Guningari Israe-
23 lis ? Sanoi siis Guningas Simeille wan-
notulla walalla : ei sinun pida cuoleman.

24 **T**lli myös Mephi Bofeth Saulin poi-
ca Guningast wastan pesemättömällä
jalgoilla / ja ajelemattomalla parralla / ei
hän ollut myös pesnyt waatteitans / siitä
päiwästä cuin Guningas läri / ja rauhas
jällens palais. Cosca hän tuli Jerusale-
25 mis Guningast wastan / sanoi Guningas hä-
nelle : mires minun cansani tullut Mephi-
Bofeth ? Ja hän wastais / sanoden : Her-
26 ra Guningas / minun palweliani on pettä-
nyt minun / sillä sinun palwelias ajatteli :
minä satuloidzen Usin / ajan ja waellan sillä
Guningan tygö : sillä sinun palwelias on
27 onduwa. Ja wielä päälisxi on hän can-
danut minun Herrani Guningan edes sinun
palwelias päälle / waan minun Herran
Guningas on cuin Jumalan Engeli / ia tee
mitä sinulle on kelwollinen. Sillä coco
28 minun Isäni huone / ei ole muu ollut cuin
cuoleman Ganssa minun Herrani Guning-
gan edes / sinä olet minun / sinun palwelias /
istuttanut niiden secaa / jotta sinun pöydäl-
däs syöwät : mikä oikeus on minulla enä
huuta Guningan tygö. Guningas sanoi
29 hänelle : mitäs tahdot enämbi puhua sinun
astastas ? minä olen sanonut : Ziban ja si-
nun pita kessenäns lacaman pellon. Niin
30 Mephi Bofeth wastais Guningalle : otta-
can hän sen coconans / että minun Herran
Guningan on rauhas cotians palainnut.

31 **J**A Barsillai se Gileaditeri tuli Rogli-
mist ja meni Guningan cansa Jordanin

Sime ru-
coile armo.
2. Sam. 16:5

Mephi
Bofeth
canda Zi-
ban päälle:
2. Sam. 16:3.

Barsillai es
tahdo men-
nä Jerusa-
lemijn.
2. Reg. 2:17.
1. Sam. 17:3
27.

David
mene ja ts
sin portis.

Judan
miehet eud-
juwat Da-
uidin jäl-
lens.

Siba.
2. Sam. 16:11.

32 ylidze saattaman händä Jordanis. Ja Bar-
sillai oli sangen tjällinen / jo kahderankym-
menen ruotinen / hän oli ravinnut Cuning-
gast cosca hän Mahanaimis oli : sillä hän
33 oli jalo mies. Ja Cuningas sanoi Barsil-
laille : seura minua / minä ravidzen sinun
34 minun cansani Jerusalemis. Mutta Bar-
sillai sanoi Cuningalle : mitä minun enäm-
bi on elämist / että minä menisin Cuningan
35 cansa Jerusalemijn ? Minä olen jo tänä-
pän kahderankymmenen ajastacainen / tie-
däisingö minä mikä hyvä eli paha olis / eli
maistaisco sinun palvelias mitä hän syö ja
juo / taicka cuulisingo minä sillen laulaitten
ändä? miri sinun palvelias pidäis waitwa-
36 man Herra minun Cuningastani? Sinun
palvelias mene wahan Jordanin ylidze
Cuningan cansa : mingätähden Cuning-
37 gas tahto minulle näin costa? Calli siis nyt
sinun palvelias palaita jällens / että minä
cuolisin minun Caupungisani / ja haudatai-
sin Isäni ja äitini hautaan. Kadzo / täsä on
sinun palvelias Ghimeham / hän mengön
minun Herrani Cuningan cansa / ja tee hä-
nelle mitä sinulle on keltwollinen.

Ghimeham
mene Cuningan
cansa.

38 Cuningas wastais : Ghimehamin pitä
seuraman minua ylidze / ja minä teen hänelle
cui sinulle on otollinen / ja caicki mitäs mi-
39 nulda anot / teen minä sinun. Cosca caicki
Canssa ja Cuningas olie mennet Jordanin
ylidze / andoi Cuningas Barsillain suuta / ja
40 sunais händä / ja hän palais cotians. Nijn
Cuningas meni Gilgalijn ja Ghimeham seu-
rais händä / ja caicki Judan wäki olit saatta-
net Cuningast ylidze / waan Israelin Cans-
sast oli puoli stellä.

Israel rij-
tele Dawi-
di ja Judan
wastan.

41 Ja kadzo / silloin tulit caicki Israelin
miehet Cuningan tygö / ja sanoit hanel-
le : miri meidän welsem Judan miehet orwat
warastamet sinun / ja wienet Cuningan per-
heimens Jordanin ylidze / caicki myös Da-
42 widin miehet hänen cansans. Nijn wastai-
sit caicki Judan miehet nylle Israelin miehil-
le : sillä Cuningas on meitä lähisembi / miri
te sentähden nijn närkästyt / wai luulettaco te
että me olem Cuningalda ravitut taicka
43 lahjoja saanet? Nijn Israelin miehet wa-
staisit Judan miehiä / sanoden : meillä on
kymmenen osa Cuningas / enämmin myös
Dawid meille tule cui teille / cuinga siis si-
nä olet minua nijn halwari lutenut / ettei mei-
dän olis sopinut ensimmäisnä olla Cuningast

noutamas? Mutta Judan miehet puhuit
tuimmemin cui Israelin miehet.

XX. Lucu.

Seba Bichrin poica nosti capinan Dawidi wastan /
v. 1. joca lähettä Amasan cudzuman Israelin cocoon:
waan että hän wispyi / lähettä hän Abisan palveliasins ja
Joabin cansa : hän cohta Amasan Gibeonis / ja pista hä-
nen cuoliari / v. 4. Joab ja Abisai ajawat Sebat taca /
löytävät hänen Abells ja piiritäwdt hänen siellä / v. 11.
Caupungin miehet haclawat Sebalda pään ja heittä-
wät muurin ylidze Joabille / joca palaja Jerusalemijn /
v. 16.

Seba sinä paicas oli xri cuuluisa
Belialin mies / songa nimi oli
Seba Bichrin poica Jeminist.
Se soitti Basunalla / ja sanoi :
ei meillä ole yhtäkän osa Dawidis / eikä yh-
täkän perimist Isain poias / idzecutin palait-
can majaans / O Israel. Silloin jocainen
Israelis luorwui Dawidist / ja seuraisit Se-
bat Bichrin poica. Mutta Judan miehet
ripuit heidän Cuningasans / Jordanist Je-
rusalemin asti.

Seba no-
sti capinan
Dawidi
wastan.

Ja Dawid tuli cotians Jerusalemijn /
3 ja otti ne kymmenen jalcawaimoans /
jotca hän oli jättänyt huonen wartiari / ja
andoi heidän läkettä / ja ravidzi heitä /
ja etj maannut heitä / ja he olit salwatut hei-
dän cuolemans asti heidän lestedesäns.

Ja Cuningas sanoi Amasalle : cocoa
4 minun tygöni Judan miehet colmena
pääwänä / ja sinun pitä myös idze läsnä ole-
man. Nijn Amasa meni cocoman Judan
5 miehiä / ja hän wittwpi määrätyn ajan ylidze.
Nijn Dawid sanoi Abisaille : nyt Seba
6 Bichrin poica enämbi meitä wahingoidze
cui Absalem / ota siis sinun Herras pal-
weliat ja aja händä taca / ettei hän löydäis
wahwoja Caupungeita / ja pääsis meidän
silmain edest. Silloin läxit hänen cansans
7 Joabin miehet / ja Ghrett ja Plett / ja caicki
wäkerwät. Ja he läxit Jerusalemist ajaman
Sebat Bichrin poica taca.

Dawid lä-
hetä Ama-
san ja sitti
Abisain.

Osca he jouduit sen suuren wahan tygö
8 Gibeonijn / tuli Amasa heidän eteens.
Mutta Joab oli wyötetty pääliswaattei-
sans / ja sen päällä miecan wyö / joca ripui hä-
nen cupeisans tupeja / ja cosca hän karki tai-
9 si se pudota. Ja Joab sanoi Amasal-
le : Rauha oleon sinulle minun welien.
Ja Joab tarttui oikialla kädelläng Amasan

Joab pista
Amasan
cuoliari.

10 partaan suuta andarens hänen. Mutta ei Amasa ottanut waari miecast kuin oli Joabin kädes / ja hän pisti sillä händä wad-
zaan / ja wuodatti hänen sisälhyens maal-
le / eikä händä enä pistänne / ja hän cuoli.
Mutta Joab ja hänen weliens Abisai ajoit
Sebat Bichrin poica taca.

11 Mutta yri Jobain palwelioista seisoi hä-
nen tykônäns / ja sanoi : cuca tahto pitä
Joabin ja Dawidin cansa / hän seurasteen
Joabi? Mutta Amasa macais tahraffuna
12 weres kessellä tietä. Cosca yri näki sen et-
tä caicki Ganssa seifattie / siirsi hän hänen tiel-
dä ledolle / ja heitti waatten hänen päällens:
sillä hän näki että jocainen kuin hänen ty-
göns tuli seifatti siihen.

13 Cosca hän oli tielä siirtty / meni joca-
nen Joabin jälken ajaman Sebat Bi-
chrin poica taca.

14 Ja hän waelsi caicki Israelin sucucunnat
läpidze / Abelin ja BethMaachan ja coco
Haberimin / ja ne cocounsit ja seuraisit hän-
15 dä. Mutta cosca he tulit / nijn he piritit
hänen Abelas BethMaachan tykônä / ja ra-
kensis wallin Gaupungin ymbärins / tungit
idzens murin tygö. Mutta caicki Ganssa
kuin Joabin myötä oli / carcais muuria cu-
listaman.

16 Nijn yri toimellinen waimo huusi Gau-
pungista / cuulcat / cuulcat / sanocat
Joabille / että hän tule tänne lähes / minä
17 puhuttelen händä. Cosca hän tuli hänen
tygöns / sanoi waimo : oletcos Joab? Hän
wastais : olen. Waimo sanoi hänelle: cu-
le pyccas sanat / hän wastais : minä cu-
18 len. Hän sanoi : muinen sanottin : joca
kysellä tahto / hän kysykän Abelas / ja nijn
19 se menesyni. Minä olen rauhallinen ja u-
scollinen (Gaupungi) Israelis / ja sinä
tahdot tappa sen Gaupungin ja Altin Isra-
elis? mitis tahdot niellä HERan perimi-
sen?

20 Silloin wastais Joab / ja sanoi : pois
se / pois se minulda / että minä nielisin ja hä-
21 witäisin. Etasia nijn ole / waan yri mies
Ephraimin wuorelda / Seba Bichrin poica
on nestanut capinan Dawid Cuningast
wastan / andacat hän aimoastans / ja minä
ercanen Gaupungist. Ja waimo sanoi
Joabille: cadzo / hänen pääns pitä sinulle
22 heitettämän muurin ylidze. Ja se waimo
tuli caiken Ganssan tygö hänen toimellans.

Ja hakaistit Seban Bichrin pojan pääns
pois / ja heitit Joabille. Ja hän soitti Ba-
sumalla / ja he hajoistit caicki Gaupungin ty-
kö idzecutin majoins / mutta Joab palais
Jerusalemijn Cuningan tygö.

23 **J**A Joab oli coco Israelin sotajoucon y-
lidze / waan Bena Ja Joiadan poica
oli Chretin ja Plethin ylidze. Adoram
24 oli werorahan haldia / Josaphat Alitudin
poica oli Cantzleri. Ja Sesa oli kirjoitta-
25 ja / ja Zadoch ja Ab Jathar olit Papiit.
Nijn myös Ira Jairitheri oli Dawidin y-
26 limmäinen.

XXI. Lucu.

Callis aica on maalla Gibeoniterin tähden / joca
Saul oli tappanut. Dawid lepyttä Gibeoniterit /
v. 1. andain heille seidzemen miestä Saulin huonest / joca
he heittäwät wuorelle / v. 4. Nizza / Saulin jalcawale-
mo / toruu linnut ja eläimet heitä / v. 10. Dawid anda
haudata heidän Saulin ja Jonathanin luiden cansa /
Nijn Saulin Isän hautaan / v. 11. Philisterit soiwat
mittoman erä Dawidi wastan / v. 15.

SA Dawidin aicana oli callis ai-
ca colme wuotta järjestäns. Ja
Dawid edzei HERan castwo-
ja. Ja HERa sanoi: Gau-
lin tähden ja sen werihuonen tähden / että
hän tappoi Gibeoniterit.

Nijn Cuningas andoi cudzua Gibe-
oniterit / ja sanoi heille (Gibeoniterit ei
ollet Israelin lapsist / waan jääneist Amor-
rereist : ja Israelin lapset olit wannonet
heille / ja Saul edzei heitä tykônäns hänen
wihans tywaudes Israelin ja Judan la-
sten edes) Nijn sanoi Dawid Gibeonite-
reille: mitä minun pitä teille tekemän / ja
millä minun pitä sen soiwittaman / että te
sumaisitte HERan pericunda?

Nijn wastaisit Gibeoniterit: ei ole meil-
lä tekemist hopyast eli cullast Saulin ja hä-
nen huonens cansa / eikä myös että jocu
surmataisin Israelist. Hän sanoi: mitäst
te tahdotte että minä teille tekisin? He sanoit
Cuningalle: sen miehen joca meitä hucutti
ja tyhjäksi teki / tahdom me nijn härwittä / ettei
hänelle pidä mitän jäämän caikis Israelin
maan rajois. Annettacan meille seidze-
men miestä hänen huonestans / hirttärem
heitä HERan edes Saulin Gibeas /
HERan walitun. Cuningas sanoi:
minä annan heidän teille.

Metta Cuningas armahit Mephi Bo-
sethi Jonathanin Saulin pojan poi-

2. Sam. 8:
16.

Callis aica
Saulin
murhan
tähden / et-
tä hän Gi-
beoniterit
tappoi.
Lucu. 9: 25.

Gibeonite-
rit anowat
Saulin
huonest
seidzemen
miestä

Joab pi-
rittä Se-
ban.
Deut. 20:
10.

Toimelli-
nen waimo
Abelas.

Seban pää
heitettän
muurin y-
lidze.

1. Sam. 18:3
1. Sam. 20:
42.

Seidze-
men Saulin
poica
hirtetään.

Rizpa
Saulin
jalcawain
mo.
2. Sam. 3:7.

1. Sam. 31:
12.

Dawid
hautaa
Saulin ja
Jonathanin
luut.

Philiste-
rein sodat
Dawidi
wastan.
Jesbi.

Saph.

Goliath.

ca/sen HExran walan tähden joca oli Da-
widin ja Jonathanin Saulin pojan wälillä.
8 Mutta ne cari Rizpan Ajan tyttären poi-
ca/ jotea hän Saulist synnyttänyt oli/ Ar-
monin ja Nephi Dosethin / siihen myös
wissi Michalin Saulin tyttären poica/ jot-
ca hän Hadrielille Barsillain pojalle syn-
nyttänyt oli / joca oli Neholatiteri. Ja
9 Cuningas otti ja andoi ne Gibeoniterein
käsiin/ ne he hirtit wuorella HExran e-
teen. Ja ne seidzemen langeisit yhdellä
haarwalla tapettuna/ ensimmäisnä ohran lei-
tamisen aicana.

10 Niin Rizpa Ajan tytär otti säkin ja
serwitti hänellens calliolle elon algusta / si-
henasti että wesi olis pisaroinut tarwasti
heidän päällens/ eikä lastenut linduja tai-
wan alda raateleman heitä päiwällä / eikä
11 medzän petoja yöllä. Ja se ilmoitettin Da-
widille/ mitä Rizpa Ajan tytär Saulin jal-
cawainmo tehnyt oli.

12 Ja Dawid läxi mateaan/ ja otti Saulin ja
Jonathanin hänen poicans luut Jaberen
asuwilda Gibeas/ jotea he Bethsan catul-
da warastanet olit/ josa Philisterit heitä ri-
pustanet olit/ siihen aican costea he surmai-
sit Saulin Gelboas. Ja woi ne sielä
13 pois/ ja niiden luut jotea ripustetut olit. Ja
14 hautais ne Saulin ja Jonathanin hänen
poicans luiden cansa Ben-Jaminin maa-
han Zelan hänen Isäns Kisin hautaan / ja
he teit caieki niincuin Cuningas heille käste-
nyt oli / ja Jumala sowitzettin maacun-
nalle.

15 Niin taas nousi Philisterein sota Isra-
eli wastan. Ja Dawid meni sotiman
16 palvelioinens Philisterejä wastan. Ja
Dawid wässi. Niin Jesbi Robist (joca oli
Raphan lapsist/ jonga keihän rauta painoi
colmesata sieli/ ja hänellä oli udet harniscat)
17 hän aicoi surmata Dawidi. Mutta Abi-
sai Zeuru Jan poica autti händä ja tappoi
sen Philisterin. Niin Dawidin palveliat
wannoit hänelle/ ja sanoit : ei sinun pida
sillen menemän meidän cansam sotaan/ ettei
walkens Israelist sammutetais.

18 Ja taas nousi sota Gobis Philisterejä
wastan/ ja Sibechai se Husathiteri loi
Saphan/ joca myös oli Raphan lapsista.

19 Niin sota wielä nousi Gobis Philistere-
jä wastan/ ja Ehanan Jaere Orgi-
mini sen Bethlehemiterin poica loi Golia-

thin sen Bethiterin / jonga keihän warsti oli
niincuin jocu cangan puu.

20 **S**itälähin nousi wielä sota Gathis/ siellä
oli yri pitkä mies/ jolla oli cuusi forme-
käsis/ ja cuusi warwast jalgois/ se on yh-
ten lukuin neljä colmattakymmendä/ hän oli
myös syndynyt Raphast. Ja costea hän
21 pilkkaus Israeli / loi hänen Jonathan Si-
meanin Dawidin welsen poica. Nämät
22 neljä olit syndynet Raphast Gathis / ja
langeisit Dawidin ja hänen palvelioittens
käteen cautta.

Verf. 8 Wissi Michalin poica) Nämät owat ollet Ne-
robin Saulin tyttären pojat/ joca oli Adrielin Neholatitein
mändä/ 1. Sam. 18. 19. Ja taitan cudzutta Michalin pojirt/
että hän on ottanut heidän tygöns heidän äitins cuoleman
aiten.

XXII. Lucu.

Dawidin kistowirsi / että Jumala hänen niin ih-
mellisest oli auttanut/ v. 1. Jloidze myös wiattro-
mudestans/ kirjain HExra joca hänen oli siä naurita
andanut ja tujennut händä tustis ja hädis / v. 21. Kie-
muidze niistä woitoista cuin hänelle oli tapahtunut hä-
nen wiholistians wastan / kirjain Jumalata niiden es-
dest/ v. 38.

Ja Dawid puhui HExralle nä-
mät weisun sanat/ sinä päiwänä
Giona HExra oli hänen wapah-
tanut caiekin wiholistens/ ja Saulin käsi-
stä.

2 **J**a sanoi: HExra on minun callion/
ja minun linnan / ja minun wapah-
tajan.

3 Jumala on minun wahan/ johon minä
turwan / minun otan ja minun autuudeni
sarwi / ja minun warjelluxen / ja minun
turwan/ minun wapahdajan/ joca minun
pelasta wäärhdest.

4 Minä kytän ja huudan HExran tygö/
ja minä wapahdetan minun wiholististani.

5 Sillä cuoleman kivot owat minun pi-
rittänet / ja Belialin ojat hämmästyttit mi-
nun.

6 Helwetin sitet kiedoit minun / ja cuole-
man paulat ennätit minun.

7 Costea minä olen tuscas/ niin minä hui-
dan HExran tygö/ ja minun Jumalani
tygö minä huudan / niin hän cuule minun
äneni hänen pyhäst Templistans/ ja minun
parcum tule hänen corwöns.

8 **M**ä järisi ja wapisi ja tairwan perustu-
ret ljuuit ja wärisit / costea hän wiha-
stui.

9 **S**arwu sutzit hänen sieramestans ja polt-
tarwat

Yri cuusi
formillinen
Sangar.

Psal. 18.

Dawid
kijetiä Ju-
malata joca
hänen
on pelasta-
nut callist
tustist.

tarvainen tuli hänen suustans / niin että se
 sielä leimahti.
 Hän noikkisi takvat ja astui alas / ja syn-
 geyks oli hänen jalcains alla.
 Ja hän waelsi Cherubimin päälle ja lensi /
 ja hän näkyi tuulden sipein päällä.
 Hänen majans hänen ymbärilläns oli
 pimeys ja parut mustat pilwet.
 Syttä kirkaudest hänen edesäns paloit
 leimauret.
 Ja HERRa yllisi takvais / se ylimmäi-
 nen andoi paubinans.
 Hän ambuis nuolens ja hajotti heitä /
 hän isti corvat leimauret ja peljätti heitä.
 Ja niin ilmestyt wetten culjut / ja maan
 aluxet cuoritti HERRan curiturest / ja hä-
 nen heramens puhallurest ja cuorsamifest.
 Hän lähetti corkeudest ja otti minun / ja
 sweti minun ulos suurista wesistä.
 Hän swapahiti minun jaloimmista wihol-
 listani / minun wainollisidani jotta olit
 minua wälewemmit.
 Jotta minun ennätit tuscasani / ja
 HERRa tuli minun turwarenti.
 Hän wet minun latialle / ja temmais
 minun ulos : sillä hän mielistyi minuun.
 HERRa teki hywäst minun cohtani mi-
 nun wanhurscaudeni jälken / hän mara mi-
 nulle minun kätteni puhtauden jälken.
 Sillä minä pidän HERRan tiet / ja en
 ole jumalatoim minun Jumalastani wastan.
 Sillä caieki hänen oikeudens owat mi-
 nun silmäin edes / ja hänen käsijäns en mi-
 nä tyköni hyljä.
 Waan olen wiatoim hänen edesäns / ja
 wäldän syndiä.
 Sentähden costa HERRa minun wan-
 hurscaudenti peräst / minun puhtaudenti jäl-
 ken hänen silmäins edes.
 Pyhäin cansa sinä pyhä olet / ja toimel-
 listen cansa toimellinen.
 Puhdasten cansa sinä puhdas olet / ja
 nuriaim cansa sinä nuria olet.
 Sillä sinä autat sitä radollista Canssa /
 ja sinun silmäs nöyryttäwät ne cor-
 kiat.
 Sillä sinä HERRa olet minun walkeu-
 ten / HERRa walaise minun pimenteni.
 Sillä sinun cauttas minä sotawäeni
 mureman / ja minun Jumalastani carcan
 muurin ylidze.
 Jumalan tiet owat wiattomat / HERR-

ran puhet owat tulella peratut / hän on caie-
 kein ota / jotta hänen päällens uscaldarwat
 Sillä cuca on Jumala paidzi HERRa ?
 eli wälewä ilman meidän Jumalastam ?
 Jumala wyöttä minun woimalla / ja pane
 minun tieni wiattomari.
 Hän teke minun jalcani peuran caltaise-
 ri / ja asetta minun corkeuden päälle.
 Hän opetta minun kätteni sotiman / ja
 käsirwaranteni wastijousta jännittäjän.
 Siinä annoit minulle sinun autuudes
 Lodan / ja costä sinä nöyryttät minun /
 teet sinä minun suurexi.
 Sinä teet minulle siän kändärent / ettei
 minun candapaäni liwistwis
 Minä ajan minun wiholistani taca / ja
 häwitän heitä / ja en palaja ennencuin mi-
 nä heidän hucutan.
 Minä yön heitä ja rundelen / ettei hei-
 dän pidä nouseman / heidän tähty caattia
 minun jalcaini ala.
 Sinä taidat minun walmista woimalla
 sotaan / sinä taidat ne paiscata alas / jotta
 seisowat minua wastan.
 Ja sinä annat minulle että minun wihol-
 listeni pakenerwat / ja minä cadotan minun
 wainojani.
 He toiwowat / waan ei ole auttajat / he
 huutarwat HERRan tygö / mutta ei hän
 wasta heitä.
 Minä surwon heitä niincuin maan tomun /
 ja miserran richi niincuin logan caduilla.
 Sinä pelastat minua siitä rydäifestä
 Canssasta / ja asetat minun pacanain
 pääxi / se Canssa jota en minä tundenut /
 palwele minua.
 Muucalaiset lapset kieldäwät minun /
 ja cuuldelewat minua cuuliasilla corwilla.
 Muucalaiset lapset waipurwat / ja wapi-
 sewat heidän siteisäns.
 HERRa elä / ja kytetty olcon minun tur-
 wan / ja Jumala minun autuudenti turwa
 olcon ylistetty.
 Se Jumala jota minulle coston anda /
 ja waati Canssat minun alani.
 Jota minua autta wiholistani / ja cor-
 gotta minun nästä / jotta carcarwat minua
 wastan / sinä autat minua nyldä wäärildä.
 Sentähden minä kytän sinua HERRa
 pacanain seas / ja sinun nimees kytöxen
 weisan.
 Jota Cuningalles suureni autuuden o-

David
 kiittä Jum-
 malata mes-
 nestyksen
 edest wi-
 holistans
 wastan.

David i-
 lo die hä-
 nen wälto-
 a. u. estans

totat / ja teet hywäst sinun woidelduas wa-
stan / Dawidille ja hänen siemenellens qan-
caickifest.

XXIII. Lucu.

Dawidin wijmeiset sanat ja hänen Testamentins /
josa hän iloidze Jumalan armosta / että Jumala
oli hänen pannut Israelin wallidziari / ja oli puhunut hä-
nen suustans hänen ylistyrens / ja caunne Prophetia:
Messiarest / v. 1. ja luwannut oli hänelle / että Messias oli
syndyvä hänen siemenestäns / ja ilmoittanut hänelle
Messiaren waldacunnast / v. 3. Dawidin parasten San-
garitten lueu / v. 8. etc.

Dawidin
Testamentin
ja wijmeiset
sanat.

1 **N**ämät ovat Dawidin wijmeiset
sanat. Dawid Isain poica sa-
noi / se mies sanoi joca Jacobin
Jumalalle woidelluri corgotettu
on / ja suloiستن Israelin Psalmein weisa-
jari.

Jumalan
Hengi on
puhunut
Dawidin
cautta.

2 **H**eran Hengi on puhunut minun caut-
tani / ja hänen sanans on tapahnut
3 minun kieleni cautta. Israelin Jumala
on sanonut minulle / Israelin turwa on mi-
nulle puhunut / se wanhurscaas ihmisten hal-
4 lidzia / joca hallidze Jumalan pelgos. Nijn-
cuin walkeus on amulla / cosca Auringe
coitta warhain ilman pilwetä / ja paistest
5 saten jälken castwa ruoho maasta. Sillä ei
yhtälän ole Jumalan tykönä njncuin mi-
nun huonen : sillä hän on tehnyt qancaicki-
sen liston minun cansani / caickella muodolla
lujan ja wahwan : sillä se on caicki minun
autuudeni ja pyhndöni / ettei hän anna mitän
castwa.

6 **M**utta Belialit ovat caicki tyhmi /
cuin peräti häwitetan njncuin orjan-
tappurat / joihin ei taita läsin ruwetta.

7 **M**utta jos jocu tahto tarttua heihin / hänel-
lä pitä oleman rauta ja keihän warsti / ja hei-
dän pitä poltettaman tulella heidän asuin-
sioisans.

Ylimmäis-
set Sanga-
rit Dawi-
din carta-
nos.
I. Par. 12:
10.

8 **N**ämät ovat Dawidin Sangaritten
nimet : Jesabeam Hahmonin poi-
ca / ylimmäinen colmen kessenä / joca osensi
keihäns / ja tappoi cabderan sata yhdellä haa-
rwalla.

9 **S**tälähin oli Eleazar Dodon poica A-
shobin pojan / njnden colmen Sanga-
rein kessenä Dawidin cansa / cosca he pile-
kaiset Philisterejä ja olit sinne cocondumet so-
10 taan / ja Israelin miehet menit ylös. Sil-
loin nousi hän ja löi Philisterit / sishenasti
että hänen kätens wäsi ja puundui miecan
tähden. Ja HERRa andoi suuren au-

tuuden sishen aican / njn että Ganssa palais
hänen jälkensä rnostaman.

11 **H**änen jälkensä oli Samma Agen sen Ha-
rathiterin poica / cosca Philisterit co-
coisit idzens yhteen kylään / ja siellä oli peldo-
tännäns herneitä / ja Ganssa paleni Philis-
12 sterejä. Silloin käwi hän kesselle sitä pel-
doa ja autti händä ja löi Philisterit / ja
HERRa andoi suuren autuuden.

13 **N**ämät colme ylimmäistä colmenkym-
menen kessenä / tulit elonaicana Da-
widin tygö Adullan luolaan / ja Philiste-
rein leiri oli Rephaimin laros. Mutta
14 Dawid oli sishen aican linnas / ja Philiste-
rein Ganssa oli Bethlehemis. Ja Dawid hi-
15 moidzi / ja sanoi : cuca tuo minulle juoma
Bethlehemin caiwon wedestä portin alda ?
Nijn ne colme Sangarita menit Philisterein
16 leiriin / ja toit wettä Bethlehemin caiwost
portin alda / ja cannoit Dawidille / mutta ei
hän tahtonut sitä juoda / waan caasi HER-
17 ran eteen. Ja sanoi : HERRa / olcon
minusta caucana / että minä sen tekisin / eikö
tämä ole njnden miesten weri / joca heidän
annoit hengen waaran ja sinne menit ? Ja
ei hän juonut. Tämän teit ne colme San-
garita.

18 **B**isai Joabin weli Zerujan poica oli
myös ylimmäinen colmen kessenä / hän
nosti keihäns ja löi colme sata / ja oli myös
ylistetty colmen kessenä. Ja caickein jaloin
19 colmen kessenä / ja oli heidän päämiehens /
mutta ei hän tullut njnden colmen tygö.

Njntä lähin
olit nämät
colme.

20 **A** Benaja Josadan poica Israhilin po-
jan / cuuluisan miehen hänen suurista
toistans Kabzeelist / hän löi cari Maobin
wälewä Lejonita / meni alas / ja löi yhden
Lejonin caiwon tykönä lumen aicana. Ja si-
21 täläkin löi hän yhden hirmuisen Egyptin mie-
hen / jolla oli keihäs kades / mutta hän meni
hänen tygöns seipällä / ja otti Egyptin mie-
hen kädestä keihän / ja löi hänen cuoliari o-
22 malla keihälläns. Nämät teki Benaja Jo-
sadan poica / ja oli ylistetty colmen Sanganin
kessenä. Ja oli jalombi kuin ne colmekym-
23 mendä / mutta ei hän tullut njnden colmen ty-
gö / ja Dawid asetti hänen salaiseri neu-
wons andajari

24 **S**abel Joabin weli on njnden colmen-
kymmenen kessenä Elhanan Dodonin
poica Bethlehemist. Samma se Haradi-
25 teri / Elifa se Haraditeri. Helez se Pal-
26

Sijte nä-
mät colme
kymmen-
tä.

thiteri /

27 thiteri / Ira Ikeren Thecoiterin poica. Ab-
 28 jeser se Anthotiteri / Nebunai se Husathite-
 29 Zalmou se Abhohiteri / Maharai se
 30 Netophatiteri. Heleb Baenan poica / se
 31 Netophatiteri / Ithai Ribain poica / Ben-
 32 Jaminin lasten Gibeast. Bena Ja se Bir-
 33 gathoniteri / Hidai Gaasin oijsta. Abi-
 34 Albon se Urbathiteri / Asmarweh se Bar-
 35 humiteri. Eliabea se Saalboniteri / Ja-
 36 senin ja Jonathanin lapses. Samma se
 37 Hararitheri / Abiam Sararin poica se Ara-
 38 riteri. Elipheleth Abasbain poica Mae-
 39 chatin pojan: Eliam Abicophelin sen Gi-
 40 loniterin poica. Hesrai se Charmeliteri /
 41 Paerai se Arbiteri. Jegeal Nathanin poica
 42 Zobast / Bani se Gaditeri. Zeleg se Am-
 43 moniteri / Maharai se Beerotiteri / Joabin
 44 sotaasetten candaja Jeru Jan pojan. Ira
 45 se Jethriteri / Gareb se Jethriteri / Bria se
 46 Hethiteri. Namat ovat caicki yhteen seidze-
 47 men neljättäkymmendä.

Verf. 4. (Iman pilwetä) Moses asetta Lain waldacun-
 nan Sinain wuorella / peljättäwäisen jolnän / pilwen ja pitkäi-
 sen tulen cansa: mutta tämä waldacunda / on suloinen kuin
 lewä / coica satanut on / ja Uuringo warhain paista / v. 5. Mi-
 cän castwa) Ei yrittän Cuningan walda ole niin coikia Jumal-
 an edes eikä castwa / waan hucku / aimoastans tämä Cuningan
 waldacunda p ush jancatekifest v. 6. Belialit) Ne ovat caicki
 Christuren waldacunnan wiholiset / niincuin Juuttat / Turrit-
 wäärät opettajat / jotta tahtowat olla torpellisen mat ja par-
 hat / ja ovat cuitengin wahingolissimmat Christuren seuracun-
 nas.

XXIV. Lucu.

David wihotta Jumalan / Canssan lukewisella.
 HERRA lähetti Prophetan Gadin hänen tygöns /
 ja anda hänen walita colmest maan widzauyest / cunga
 hän tahto. Hän walidze ruton / josta cuole seidzemen-
 kymmendä tuhatta miestä / v. 10. David näke Engelin
 lyöwän Canssa / ja rucoile HERRA. Gad käski hänen
 raketa Altarin Kraunan Riiseen ja uhrata polttouhria /
 v. 17. David uhra ja widzans laika / v. 19.

David
anda luke
Canssan.

1 **U** HERRAN wiha taas julmi-
 2 stui Israeli wastan / ja kehotti
 3 Davidinheidän kessellens / ja
 4 noden: mene ja lue Israel ja Ju-
 5 da. Ja Cuningas sanoi Joabille sodans
 6 päämiehelle: mene caiken Israelin suucun-
 7 nan ymbärins / ruweten Danist BerSeban
 8 asti / ja lue Canssa / että minä tiedäisin Cans-
 9 san paljouden. Joab sanoi Cuningalle:
 10 sinun HERRAS Jumalas enätkön sishen
 11 Canssaan sata kerta sen werran kuin sinä
 12 nyt on / että minun Herran Cuningan näkis
 13 ilons. Muttamitä iloa minun Herralle.
 14 ni Cuningalleni on sittä astast. Mutta
 15 Cuningan sana wahwistui Joabia ja sodan
 16 päämiehiä wastan. Niin Joab ja sota-

1 joucon päämiehet menit Cuningan tykö lu-
 2 keman Israelin Canssa. Ja he menit Jor-
 3 danin ylidze / ja sioitit idzens Aroerijn / oi-
 4 kialle puolelle sitä paicka / joca on Gadin o-
 5 jas ja Jaeseris. Ja tulit Gileadijn ja si-
 6 hen alhaisen maahan Hadsiin / sütte tulit he
 7 Dan Janijn ja Sidonit ymbärins. Ja tu-
 8 lit sishen wahwan Caupungijn Tyroon / ja
 9 caickijn Herwerein ja Cananerein Caupun-
 10 geihin. Sütte helärit sielä ja tulit ete-
 11 län puolelle Judat ja BerSebat. Ja kä-
 12 wit caiken maan ymbärins / ja tulit yhderän
 13 Guucauden ja cahdenkymmenen päiwän pe-
 14 räst Jerusalemijn jällens. Ja Joab an-
 15 doi Cuningalle Canssan lugun / ja Israelis
 16 oli cahderansata tuhatta wahwa sotamiestä /
 17 jotta aseilla käwit ulos. Mutta Judaas
 18 oli wiisisata tuhatta miestä.

19 **J** Davidin sydän tuli murhelligeri
 20 sütte cuin Canssa luettu oli / ja David
 21 sanoi HERRALLE: minä olen sangen suurest
 22 syndiä tehnyt / että minä sen tein / HERRA
 23 käännä nyt palvelias pahateco pois: sillä
 24 minä olen tehnyt sangen tyhmäst.

25 **J** Cosca David huomeneltain nousi /
 26 tuli HERRAN sana Prophetan Ga-
 27 din tygö Davidin Näkiän / joca sanoi hä-
 28 nelle: Mene ja puhu Davidille / näin sa-
 29 no HERRA: colme minä panen sinun e-
 30 tees / walidze idzelles niistä yri jonga minä
 31 sinulle teen.

32 **S** Ad tuli Davidin tygö / ilmoitti ja sa-
 33 noi hänelle: tahdotcos että nälkä tule
 34 seidzemerä ajastajari sinun maacunnalles /
 35 taicka että colme Guucautta pakenet sinun
 36 wihamiestes edellä / eli että rutto on colme
 37 päiwä sinun maallas / niin ota nyt waari /
 38 ja cadzo / mitä minä hänelle wastan / joca
 39 minun lähetti. David sanoi Gadille:
 40 minulla on sangen suuri ahdistus / mutta
 41 langetcam HERRAN käsijn (sillä HERRAN
 42 armo on suuri) en minä tahdo langeta ih-
 43 misten käsijn.

44 **J** Ja HERRA andoi tulla ruttotaudin
 45 Israelijn / ruweten amulla niin määrättyn
 46 aicaan / että Canssa cuoli Danist niin Ber-
 47 Sebaan / seidzementkymmendä tuhatta mie-
 48 stä.

49 **J** A cosca Engeli oijensi käkens Jerusa-
 50 lemin ylidze cadottarens händä. Niin
 51 HERRA cadui sitä pahutta / ja sanoi En-
 52 gelille joca Canssan häwitit: kyllä jo on /

Israelis
80000
miehiä lu-
ettu / ja
50000.
Judaas.

Gad il-
moitti Da-
widille Ju-
malan ran-
gasturen.

Ruttoja
cuole
70000.

17 pida nyt kates alallans. Ja HERran
Engeli oli Araumon sen Jebuserin rihes.
Kosca David naki Engelin joca Ganssa loi
sanoi han HERralle: cadzo / minä olen
syndia tehnyt / ja minä olen sen pahon tehnyt /
mitä nämät lambat ovat tehnet? anna si-
nun kates olla minua ja minun. Isäni huo-
netta vastaan.

18 **D**ä sinä päiväni tuli Gad Davidin ty-
lägö / ja sanoi hänelle: mene ja rakenna
HERralle Altari / sen Jebuserin Araumon
rihbeen. Ja David meni cohta niincuin

19 Gad sanoi ja HERra oli kassennyt. Mut-
ta kosca Arauna kaansi idzens / naki han
Cuningan tulewan palwelioinens tygöns /
20 nijn han langeis caswoillens. Cu-
marst ja sanoi: miri Cuningas minun Her-
ran tule palwelians tygö? David wastais
hända: minä tulih rihtä ostaman raketa-
ni HERralle Altari / että widzans lackais
Ganssasta.

21

Arauna sanoi Davidille: minun Her-
ran Cuningas ottacan ja uhraacan niincuin
hänelle kelpa. Gadzo / täsä on härkä polt-
toubhri / reet ja caieki härkain calut halgoi-
ri. Nämät caieki andoi Arauna Cuning-
galle. Ja Arauna sanoi Cuningalle: sinun
HERras Jumalas leppykön sinulle.
Mutta Cuningas sanoi Araunalle: ei sinu-
gan / waan minä ostan sen sinulda: sillä en
minä tee HERralle polttoubria sitä cuin
minulle lahjari on annettu. Nijn osti Da-
wid rihben ja härjän widelläkymmenellä ho-
pia Sicillä. Ja rakensi HERralle siellä
Altarin ja uhrais polttoubreja / ja HERra
leppyi maacunnalle / ja widzans lackais
Ganssast.

Deef. 13. Sadzemerl ajastajari) 1. Par. 22; 12. luetan
colme wuotta / waicka täsä on hebrean Terin jalken
ja monica hois muisa / seidzemen
wuotta.

Gad tule
taas Da-
widin tygö.

Arauna.

David
uhra ja
rangastus
lacka.

Toisen Samuelin Kirjan loppu.

